

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—
V upravi prejeman mesečno K 1-50

SLOVENEK

Inserati:

Enostopna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13
za trikrat . . . " 10
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostopna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenim nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 8 strani.

Naš program in liberalni program.

(Nadaljevanje govora dr. Lampeta na shodu v »Ljudskem domu«.)

Zdaj se povrnem zopet k prijatelju dru. Tavčarju, ki me sili, da bom razmotrival najprej vprašanje o oslih, po tem pa se moram baviti z njegovimi klobasami.

Vprašanje o oslih.

Dr. Tavčar je pri »Zlati ribi« rekel: »Jaz pa pravim, ljubljanski delavec bi moral biti pravi osel, če bi se hotel vvesti na ta lim dr. Krekovega hinavstva.« Najprej pravi, da je hotela naša stranka z dr. Krekom vred ljubljanskega delavca opehariti za primerno zastopstvo v ljubljanskem mestnem svetu.

Vprašam, kje ima dr. Tavčar pravico, očitati dr. Kreku, da je hotel delavstvo pripraviti ob njegove pravice? Dr. Tavčar je bil in je nasprotnik dr. Kreka, ki je bil prvi zagovornik enake volilne pravice. (Res je!)

Potem pravi, da je dr. Krek liberalcem očital, da so mestni delavci, užitiški pazniki in mestni stražniki preslabo plačani in pristavljajo: »Ko pride slovenska napredna stranka zopet na krnilo v mestni hiši, morala bo resno skrbeti, da se sanira ta pregrešek.« (Veselost.)

Sedaj pa pričakujemo: Obljube imamo jako lepe, te nas pa toliko zanimajo, kakor izjava načelnika napr. stranke, da je stranka napravila pregrešek.

Potem napada dr. Kreka, zakaj ni zganil prsta za delavske žene in otročice, ki v podstrešnih sobah zmrzujejo in stradajo, ki po luknjah umirajo, kakršnih niti gosposki psi nimajo. (Veselost.) Kje ima dr. Tavčar drznost, da napada dr. Kreka, češ, da ničesar storil ni za stanovanjsko vprašanje delavstva, ko se je vendar dr. Krek prvi postavil na čelo tozadevnemu gibanju in je ravno on v prvi vrsti sodeloval pri sklenitvi zakona za cenena stanovanja delavstva? Pri tem je sam iz lastnega žepa več žrtvoval, kakor vsa liberalna stranka. (Tako je!)

Potem je dr. Tavčar zopet pri »Zlati ribi« (ne vem, kaj je tisti dan jedel) povedal, da je dr. Krek preprečil zavarovanje za starost in onemoglost in da »dotična predloga uživa dolgotrajno zimsko spanje pod dr. Krekovim širokim hrbtom«.

Dr. Krek je v deželnem zboru kranjskem sprožil to vprašanje, ko še niti misliti ni bilo na to, da bo prišlo v državnem zboru v razpravo. (Govornik slika potem shod v »Unionu« glede delavskega zavarovanja, za katerega so liberalci prignali razbijati zadnjega pristaša iz svojih vasi.)

Delavstvo in javna dela.

Potem je dr. Janez Tavčar pri »Zlati ribi« — ure ne vem — ampak bilo je v nedeljo, vprašal: Ali ste že čuli kdaj, da je dežela postavila s ponudniki v pogodbo pogoje, ki so v korist delavstva? V poročilu stoji odgovor: Nikdar.

Dr. Tavčar vendar sedi v deželnem odboru (Klici: Na ušesih!); morda je imel kak bolj prijeten dan, da je prespal tisti čas, ko se je sklenil regulativ, po katerem se morajo deželna dela oddajati. Med temi pogoji stoji, da se mora podjetnik podvreči tudi glede ravnanja z delavstvom ingerenci deželnega odbora. S tem je delavstvo zavarovano proti krivici in izkoriščanju. Ljubljanski občinski svet seveda kaj takega ni sklenil.

Naj si sedaj delavec odgovori na dr. Tavčarjevo duhovito vprašanje, kje so osli.

Potem se je lotil dr. Tavčar električne centrale. Ne zamerim mu, če trdi, da bo morala tretjino za nameravane naprave plačevati Ljubljana, kajti on tega ne razume; nasprotno pa je ves, da bo imela od nameravane naprave največ koristi ravno Ljubljana.

To je torej poglavje o oslih. Drugo poglavje pa je o klobasah.

Liberalni klobasar.

Naš prijatelj dr. Tavčar jako rad govori o klobasah; ne samo v kuhinjskem oziru, rad govori tudi o tem, kako se klobase delajo in jih tudi sam dela. (Velika veselost.)

V gostilni pri Turku je delal krave klobase iz profesorja Jarca. Poslušajte: »Takih klobas, takih dank še nismo v nobeni klobasariji napravili, kakor jih je napravil Jarc pri Flegarju.«

Sedaj si bomo to klobaso malo ogledali. Dr. Tavčar pravi, če bo zmaga naša stranka, »da bo eno jajce na trgu toliko stalo, kolikor kak reven obrtnik na dan zasluži!« (Burna veselost.) Poročilo dostavlja, da je tem besedam sledilo pritrdjevanje! (Veselost.) »Če bo šlo po Jarčevi volji,« je rekel dr. Tavčar dalje, »Ljubljancanom ne bo ostalo drugega, nego da bodo tako

živeli, kakor je živela tista krava v Ameriki, ki so ji dali zelene špegle na oči, da je potem oblanice žrla, meneč, da žre zeleno travo.« (Burna veselost.) Poročilo pristavlja, da so te besede vzbudile — veselost! (Veselost.)

In končno je dr. Tavčar rekel: Kadar bodo zapeli klerikalne deželno-zboreske večine milijoni, takrat Ljubljana, ne samo, da se ne bo množila, takrat bo začela izumirati, kakor bi jo bila napadla — kuga iz Mandžurije! (Smeh.) Tem besedam je sledilo — viharo pritrdjevanje. (Burna veselost.) »Jarc torej nima srca do našega mesta, zato je mu dajte pri volitvah tisto brco, katero pošteno zasluži.« (Klic: Njemu pa dve!) Sledilo je ploskanje. (Veselost.)

Drugo klobaso je basal s slovenskim vseučiliščem. Predsedoval je tej fabrikaciji klobas Pepe Kozak. (Veselost.)

Vseučilišče liberalce silovito muči. Pravijo, da smo mi vseučilišče zapravili, češ, zdaj ga pa ne bo, ker smo sklenili, da bomo tiste obligacije, ki ležijo mrtve v železni blagajni, posodili našim zadrugam, da tako pride ta denar v trgovino, v obrat. To je vseučiliški zaklad, ki ne znaša, kakor pravijo nekateri, niti 1 milijon niti 750 tisoč, kakor pravi dr. Tavčar, ampak v resnici 689 tisoč kron. Ta znesek smo sklenili posoditi Zadrugi zvezi za združništvo; Zadruga zveza pa bo ga morala vrniti, kadarkoli se bo zahtevalo.

Ribnikar je pa celo pravil, da ne ve, kdaj prej da je bil ta denar že zapravljen. Toda Ribnikar pač takih stvari ne razume. Vseučiliški zaklad je še danes spravljen v deželni blagajni. Če bi pa mi ta denar dali na primer Glavni posojilnici, bi nas vsi liberalci hvalili. Tako je!

Bila je misel poslanca Hribarja, da bi se nekaj nabralo in da bi imeli za slučaj ustanovitve vseučilišča kaj pripravljenega. Ustanavljati vseučilišče pa ni naša stvar, to je stvar države. Kadar bodo politične razmere take, da se bo vseučilišče napravilo, bo država dala tudi potrebni denar. Tedaj bomo to, kar bomo Zadrugi zvezi dali, terjali zopet nazaj in napravili s tem denarjem štipendije ali karkoli. Ta denar torej ni izgubljen, izgubljeni pa so tisti tisoči, ki so ji reveži znosili v Glavno posojilnico! (Zalibog.) Dr. Tavčar pa je mnenja, da bomo mi zaradi tega sklepa ne samo sovražniki slovenskega naroda, ampak tudi bele Ljubljane, in poziva svoje poslušalce,

da nam pri volitvah dajo brco, katero baje pošteno zasluži.

Končno je dr. Tavčar še podaril posebno klobaso uradnikom. Profesorja Jarca je proglasil za »uradniškega glavoseka«, ki hodi s sekuro okoli in vsakemu uradniku glavo odseka. (Veselost.)

Vemo, kako je z uradniki! Naša stranka je prijateljica dobrih uradnikov. Vemo pa tudi, kako je drugod. Poznamo naše ljudi v raznih uradih, ki ne smejo svojega mišljenja pokazati, ker ga ni hujšega terorizma, kakor v gotovih uradih pod liberalnim šefi. Se svoje prijatelje se boje naši uradniki pozdraviti na cesti, ako imajo liberalnega šefa. (Res je!) S takim uradništvom bomo še imeli obračun! Dobro uradništvo, ki sodeluje v korist ljudstva, pa bodi prepričano, da se bo naša stranka ozirala ne le na koristi delavskih mas, ampak tudi na uradništvo!

To so dr. Tavčarjeve klobase. Ni so kranjske, še argentinsko meso ni v njih, ampak oslovsko. (Burna veselost.)

Klobase čez klobase.

Ko je dr. Tavčar še enkrat zaklical: »brco!«, se je vzdignil Kozak. Zdaj je začel on klobase delati. Pa niso bile tako narejene, kakor jih vedno ponuja klerikalnim zavodom. Če bi take prinesel, bi ga kuharica napodila. No, za liberalci so pa take Kozakove klobase dobre.

Kozak je pripovedoval, kaj je vse liberalna mestna občina dobrega storila za poljanski okraj. Poslušajmo! »Prostor, kjer je stalo prej licealno poslopje, je — odločila za tržnico!« No, to je ni veliko stalo. (Smeh.) Vodnik še danes ne ve, kam se obrniti, ker nima ničesar za hrbtom! (Burna veselost.)

Drugo veliko delo liberalnega občinskega sveta je: II. državna gimnazija! (Čujte!) Kozak ne ve, da druge državne gimnazije ni napravil občinski svet. Naši državni poslanci so izposlovali, da se je zgradila na državne stroške.

Tretje je domobranska vojašnica. (Veselost.) Gospodje iz bivšega občinskega sveta torej še danes ne vedo, da je domobransko vojašnico zgradila dežela na deželne stroške. (Smeh.) Poleg Kozaka je pri Turku sedel dr. Tavčar, ki ima v deželnem odboru referat o domobranski vojašnici. Dr. Tavčar menda tudi ne ve, da je ta vojašnica v njegovem referatu. On dobi vse akte, ki se je tičejo. Morda si misli, da je že ljubljanski župan in da mu jih zato

LISTEK.

R. L.:

Vihar.

Študentovska zgodba iz naših dni.

(Dalje.)

Tiho, mirno je vse za hip, luči gorijo motno, skoz okna gleda črna zimska noč. Vrtin je segel pod klop, kjer stoji cilerca z žganjem, vzame počasi frakelj, nalije in izpije. Suho grlo ima, ker je tako dolgo molil.

Tam doli med možaki pa izpregovorijo Kobalar: »Tako je — kaj hočemo! Še trideset let bi bil ranjki lahko živ, Bog mu daj dobro, pa je kar naenkrat prišla nesreča... Človek nikoli ne vé, kje ga čaka smrt...«

»Nikoli, nikoli!« pritrjuje stari Bolžar na drugi klopi. »Zdaj bo petindvajset let, kar je padel stari Cesar od svete Lucije tam gori v Smrečju v globodnico. Sekali smo kolce tam blizu, pa priteče njegov fant, da se je očetu izpoddrsnilo in da je zletel v globodnico. »Nikoli več ga ne bomo videli!« smo dejali in tekli k globodnici. Začeli smo ga klicati, ne da bi bili upali, da je še živ. Pa se nam je oglašil globoko doli v temi, da smo komaj čutili njegov

glas. Jaz sem letel na Vitovlje po vrvi vseh treh zvonov, zvezali smo jih skupaj — pa je bilo še prekratko. In tedaj si ti, Vrtin, šel k svetemu Petru po vrvi. Ali se še spominjaš?«

»Se, se... Še nikoli nisem hodil tako hitro. Poldrugo uro sem tek!« potrjuje grobokop in kima z glavo.

»In vidite, Cesarja smo rešili iz globodnice. Nič se ni bil poškodoval, le malo se je bil potolkel na nogah — pa kaj tisto! Pravil je, da se je ustavil na skali, kjer se globodnica cepi na dva kraja. Bogve, kam bi bil priletel, nemara v samo morje, če bi se ne bil tam obdržal. Kajti, če vržeš kamen v tisto luknjo, slišiš po dolgem času pljusk v vodo, ki ne more biti drugega kakor morje pod godzom...«

»E, beži, beži, Bolžar, kaj bo morje pod godzom!« ugovarja Mnih.

»Pa je... Rajnka mati mi je večkrat pravila, da se na Dunaju vsak dan bere sveta maša za vse ljudi pod Čavnom, da bi se zemlja ne pogreznila pod njimi, ki je vsa nad morjem...«

»Kaj bi pravil!« meni Kobalar.

»Nič, samo to rečem in sem hotel povedati, da smo Cesarja rešili in da še zdaj živi, ki smo mislili o njem, da ne bo več videl belega dne. In Potokarju pa se na lepi cesti izpoddrsnje — na, pa je že mrtev. Kakor Bog nameni

— tako se zgodi. Enemu dolgo življenje in kratko smrt, drugemu pa kratko življenje in dolgo bolezen in potem šele smrt. Tako je!«

Pogovor se plete dalje med starci, možaki in med fanti in dekleti. Potokarji pa molče. Mlada gospodinja je nesla otroka spat, drugi pa sede nepremično kakor pri molitvi.

Izmed vseh misli največ nemara študent.

Življenje in smrt! Kakor dve nerazrešni uganki stojita pred njegovo dušo ta dva misterija človeškega bitja in žitja. Kdo ju je še doumel, kdo spoznal še vso njih veličino in skrivnost? Včeraj še zdrav, krepak mož, poln misli in skrbi za družino in gospodarstvo — danes pa tih mrlič, čez katerega so se že zgrnile sence onostranskega življenja in večnosti.

Ignacij Potokar zre v očetu obraz, v krepko zarezane, vele ustnice s trpkimi potezami okrog, v zakrivljeni, koščeni nos, v udrte, pokojno zaprte oči. In težko mu je pri srcu. To je oče, to je mož, od katerega je prejel življenje, to je mož, ki je skrbel zanj, ki ga je ljubil, ki je od njega toliko pričakoval. Obstalo je srce, ki ni dočakalo dopolnitve svojih upov, obstalo je, ne da bi bilo kdaj pokazalo, kako je to boli. Sklenjene, ledene so ruke, ki so

delale dolga leta za svoje drage, ki so orale, sejale in žele in se mučile, da so vse z žulji pokrite — mrtve se oklepajo križa, edine rešitve in plačila od vsega tega. Umolknila so usta, ki so govorila resno in trpko, kakor govore preroki v svetih knjigah, zaprle so se na veke oči, ki so znale tako globoko pogledati človeku v dušo. Nikdar več ne bo imel Ignacij Potokar očeta, nikdar več ne izpregovori z njim, nikdar več mu ne bo mogel razkriti svojega srca, mu razložiti, kako težko je življenje in trnjeve poti v njem.

Zato je tako težko študentu pri srcu ob mrtvem očetu. Neprenichoma mu zvenijo v duši besede iz Golobovega pisma: »Vanitas vanitatum et omnia vanitas!« Ničemurnost ničemurnosti in vse ničemurnost. A ne vse. Nekaj mora biti, kar gre čez meje tega življenja, nekaj, kar roma k Vsemogočnemu, da mu obriše solze, ki jih je rodilo trpljenje življenjskih poti, nekaj, kar gre po plačilo za dobro in kazen za slabo. Potokarjeva duša ne sluti — vidi večnost in dušo in Boga...

Cilerca roma od rok do rok, dogodbice o strahovih in o dušah, ki se vračajo, krožijo po kamri,

(Dalje.)

prineso, in da je domobranska vojašnica občinska. (Smeh.)

Končno je Kozak priznal, da čaka še mnogo dela, temu se ne da oporekati, toda bivši občinski svet ni znal čarati. Tega tudi ne zahtevamo, toda to naj bi pač vedel, ali je domobranska vojašnica njegova ali ne!

Nazadnje je predlagal nek liberalni študent resolucijo, s katero so liberalnim poslancem izrekli zahvalo za njihov nastop v deželni zboru in jih pozvali, naj še nadalje svoje volilce tako zastopajo. Ta študent je pa zašpilil Tavčarjeve danke. (Burna veselost.)

Mršav program.

Na nekem drugem shodu, ne vem v kateri oštariji je bilo, je dr. Tavčar razvil program liberalne stranke. Ta program obsega štiri točke.

Prva točka se glasi: Ljubljana mora ostati slovensko mesto. Vprašamo: Kakšna pa bi bila Ljubljana v liberalnih rokah? Kadarkoli je liberalcem kazalo, so stopili pred Nemce in se jim ponujali in se z njimi zvezali. To je trajalo, dokler nismo prišli mi in te zveze razbili. (Tako je!)

Nadalje hočejo liberalci — to je druga točka njihovega programa — skrbeti, da ostane Ljubljana — napredno mesto. No, to kar so liberalci doslej pokazali, je lepa naprednost! Treba je samo pogledati komodnost liberalnih zastopnikov in njihovo potasnost. Naprej so počasi napredovali, nazaj pa hitro. To naprednost ilustruje njihovo vpitje proti veri in cerkvi. O škofu je dr. Tavčar v dokaz svoje naprednosti žaljivo rekel, da je »ali genormalen ali zavržen človek«. Sodbe o našem škofu ne bomo prepustili dr. Tavčarju in liberalcem; mi sami vemo, kaj nam je o njem soditi. (Tako je!)

Tretja točka liberalnega programa je gospodarsko vprašanje. Najvažnejša gospodarska postavka liberalnega programa je obljuba, da bodo sedaj ljubljanske tlake popravili. (Veselost.) Ampak tudi tu bo ostalo marsikaj neizvedeno, tako je rekel dr. Tavčar jako previdno, »marsikaj, o čemer saj sedaj kak idealist!« (Smeh.)

Mesto in deželni zastop.

Četrta in zadnja točka dr. Tavčarjevega programa je: »Razmerje med mestom in deželno upravo se mora končno izpremeniti!« Vprašam, kako se naj to razmerje izpremeni? Eden se tu mora izpremeniti; tisti, ki se ne bo, je deželni odbor. Naj torej dr. Tavčar skrbí, da se izpremeni mestna uprava.

Kakšno je bilo doslej razmerje med mestnim svetom in deželno upravo, ilustruje najlepše ta-le dogodek. Šlo je za zadevo, ki je v vitalnem interesu ljubljanskega mesta. Deželni glavar je povabil župana in občinske zastopnike, naj pridejo na razgovor v deželni dvorec. Mi smo prišli v dvorano in čakali. Ni bilo ne župana ne občinskih odbornikov, ampak uradnika so poslali, ki je izjavil, da je šele pred pol ure zvedel, naj gre k deželnemu odboru, da pa ne ve, za kaj se gre in da nima pravice v imenu občinskega sveta kaj izjaviti. (Čujte!)

Kmalu nato je župan Hribar — padel. (Prav je!) Vsak vaški župan iz

najvišjih hribov bi se odzval vabilu deželnega glavarja in prišel, tudi če bi moral gaziti tri metre visok sneg. Mestni župan ljubljanski pa ne ve, kaj je dolžnost vsakega tudi le na pol izobraženega človeka, ki pozna le količ kaj takta.

V tem oziru se mora zares razmerje med mestno in deželno upravo temeljito izpremeniti. V tem popolnoma soglašam z dr. Tavčarjem.

Se marsikaj na magistratu se mora izpremeniti, da nastane zdravo razmerje, ki ga z dr. Tavčarjem vsi želimo, ne samo glede mestnega zastopa! Med uradniki na magistratu so ljudje, ki ne spadajo tje kaj, ker svoje službe ne razumejo, uradniki, ki zaslužijo, da se jim služba odpove. So ljudje, ki spadajo samo na dva kraja: ali v uradništvu »Jutra« ali pa v zapor. (Veliko pritrdjevanje.) Razmerje med mestom in deželnim odborom se pač ne bo izpremenilo toliko časa, dokler ne bodo pred prag postavljeni elementi, ki danes niso v čast mestnemu uradništvu! (Dobro.)

Eden izmed najbolj pridnih uradnikov na magistratu — ne vem, zakaj se toliko peha! — je »placinspektor«, ki se na vseh oštarijskih shodih zlasti rad spravlja nad našo Gospodarsko zvezo. Zdaj mu tudi posredovalnica za živinsko kupčijo ni všeč. Nameravamo namreč ustanoviti organizacijo, katere naloga bo skrbeti za to, da bodo producenti živino direktno prodajali konumentom, da se draženje mesa po prekupčiji prepreči.

Ljubljanski mesarji bi lahko pri tej posredovalnici vsaki čas zvedeli, kje na deželi je živina na prodaj. Posredovalnica bi pa naznanila tudi kmetu, da ta in ta mesar tako in tako živino rabi.

Zakaj je meso zdaj tako drago? Kmetič hodi s svojim živinčutom, ki bi ga rad prodal, od sejma do sejma. Vleče živinče po tri ure daleč. Na sejmu ga ne proda. Mora se malo pokrepčati in izda vsaj za dva litra vina. Potem žene svojega telička nazaj v štalico. Izgubil je en dan časa. To zamudo in vse, kar je pri tem napravil, mora pri živini zopet »notri spraviti«. Nazadnje proda telička prekupcu, ta ga proda zopet drugemu, in predno pride porcija goljaža na mizo, je meso šlo že ne vem skozi koliko rok in vsake se je nekaj prijel.

Taka posredovalnica bi dobro služila tudi meščanom, mnogo bolj kakor meso iz Argentine. Način, kakor se zdaj mesta preskrbujejo z živim, sploh ni pravi. To priznavajo tudi vsi trezno misleči zastopniki meščanskih krogov sami.

Zdaj nastane vprašanje, če se ta posredovalnica ustanovi, ali ima mestna uprava zanesljivih ljudi, s katerimi bi se dalo to izvesti. Če ostane glavni faktor Ribnikar, ne bo razmerje tako, da bi bilo v korist mestu! (Proč z njim! In z Lahom!)

Ponesrečen prerok.

Dr. Tavčar je na stare dni šel med preroke. Ni ga lepšega, kakor je preroki stan. Nihče ti ne more do živga, saj se nič ne ve, kaj se bo zgodilo. Toda dr. Tavčar je tako nepreviden, da

vzema prekretek termin, da prerokuje na prekretek čas.

Dne 8. decembra 1910 je prerokoval v Mestnem domu: polom po celi deželi — seveda vsled klerikalnega gospodarstva — in rekel: »Deželna blagajna bo okoli meseca marca 1911 na popolni izpraznjenosti mirno v Gospodu zaspala!« Danes smo že v aprilu, pa še danes deželna blagajna ni zaspala na izpraznjenosti, niti na kaki drugi bolezni. (Pa Glavna!) Ta ni zaspala! (Ta je poginila na liberalnih goljufijah!)

Prerokovali so tudi, da občinski volilni red ne bo potrjen. Tudi ta prerokba se ni izpolnila. Danes imamo novi volilni red, vključno dr. Tavčarju in proti volji liberalcev, in hočeš-nočeš bo moral tudi dr. Tavčar voliti po tem novem volilnem redu. (Bridko!)

Resna beseda o zadružništvu.

Končno še par besed o zadružništvu. Na magistratu se nahajajo uslužbenci, ki hujskajo proti takim denarnim zavodom, ki so najboljši davkoplačevalci ljubljanskega mesta. (Škandal!)

Ko je Glavna šla v konkurz, ko je pri njej brezvestnost, nevednost, pa tudi tatvina zahtevala toliko žrtev, sklenili smo, da se osnuje zadružni urad in smo s tem dali priložnost vsakemu, da lahko zve, kam se mu je obrniti, če hoče naložiti svoje prihranke, da zve pogoje, pod katerimi dežela garantira za varnost naloženega denarja. S tem smo pokazali, da poštenih ljudi ne bomo pustili propasti. Zdaj, ko se je pri Glavni to zgodilo, mora pač vsak razumen človek reči, da je bil ta ukrep silno pameten.

So še liberalni zavodi, ki so v nevarnosti! So še ubogi reveži, katerim se je bati, da bi denar, ki so ga težko prislužili, izgubili. Mi smo bili toliko poštení, poskrbeti za to, da ti reveži ne bodo prišli ob svoj denar. Objavil sem oklic — in bil je prvi slučaj, da sem poslal jaz oklic tudi »Slovenskemu Narodu«.

V tem oklicu pravim, da je v teh težkih časih, ko je cela dežela v silnih stiskah, ko je trgovski kredit na Kranjskem silno izpodkopen, naša dolžnost, da opustimo napade na denarne zavode in da se ničesar ne piše ne z ene, ne z druge strani, kar bi moglo kreditu še bolj škoditi. Naš list se je držal te parole; tisti, ki se je niso držali, so bili liberalci. V »Jutru« so objavili članek, v katerem pišejo: »Jasno je, da bi z nepremišljenim korakom, ako bi se hoteli klerikalcem res približati in odzvati vabilu hinavskega dr. Lampeta, zakrivil popolen pogin naprednjakov na gospodarskem polju. Gorje onemu, ki bi si upal zagrešiti v tem trenutku izdajstvo nad napredno idejo, napredno stranko!«

Mi ničesar drugega nečemo kot poštenost, zlasti kjer se gre za denar, in trikrat poštenost, kjer se gre za tuj denar. To zahtevamo od vsakega denarnega zavoda.

To rečem lahko kot zadružni referent deželnega odbora: Mi bomo vsakemu poštenemu denarnemu zavodu pomagali, ki bo prišel v nesrečo ne po lastni krivdi. Kjer bi pa kdo sam zagrešil nesrečo, naj sam plača, in kjer

se dokaže goljufija, tam naj govori državni pravdnik!

To je moj odgovor liberalnim časnikařem, ki zase nimajo ničesar izgubiti. To bomo naredili v deželnem odboru in tako bomo postopali tudi v ljubljanskem občinskem svetu, ako pride tjakaj dovolj občinskih svetnikov naše stranke! (Viharno odobranje.)

Za Ljubljano je pa edina rešitev in edini napredek mogoč v vrstah S. L. S. (Burno odobranje.)

Zborovanje „Vdovskega učiteljskega društva“.

Silno razburjenje je vladalo na večerajšnjem zborovanju »Vdovskega učiteljskega društva«. »Tovariš« je klical na krov, pisarili so nujna pisma in zbornali so 45 svojih pristašev. Slikali so klerikalnega zmaja v najstrašnejši podobi, zato ker so zvalili, da se zborovanja udeleži nekaj članov »Slovenske zveze«. Strah se jim je videl na obrazih in silno so se razburili, ko jim je začel tovariš Štrukelj naštevati grehe, ki jih počenjajo z denarjem ubogih vdov in sirot! — Tov. Štrukelj in drugovi so jim dokazali brezvestno postopanje odbora na podlagi predloženega računskega zoključka, ki izkazuje 355 K primankljaja, a upravnika režijske stane 564 K, ki bi se pa praviloma morala vrstiti brezplačno. Pa ti ljudje pač ne poznajo karitativnega dela!

Bilanca je že nepravilna, ker so med aktiva vzeli pasivno vlogo »Glavne posojilnice«. Ljubljanske dekle so še pravočasno dvignile svoje vloge, le odbor »Vdovskega društva« je toliko brezbržen bil, da bi bil pravočasno storil svojo dolžnost. Prav sigurno je, da pri tej vlogi izgubi »Vdovsko društvo« najmanj 600 K.

Dalje se je odboru po vsej pravici predbacivalo, da ni delal v smislu društvenih pravil, ker je dvignil denar iz »Kmetiške hranilnice« in ga nalagal v »Hranilnico učiteljskega konvikta«, o kateri se pač ne more trditi, da bi bila tako varna, kakor »Kmetiška hranilnica«. Dokazalo se jim je, da denar vdov in sirot zlorablja celo v strankarske namene, ker so vtaknili v Učiteljsko tiskarno 21.000 K. In to so deleži, ki porokujejo še najmanj z enkratno vsoto. Tedaj je v nevarnosti najmanj 42 tisoč kron! In kdo je porok za ta denar?! — Morda Jelenec?! — Dalje se jim je povedalo, da je bilo že leto 1904 vloženi na knjižico št. 22 — 202 K, ki so do konca leta 1905 narasle na 210 K 71 v, a je potem ta knjižica v naslednjem letu popolnoma izginila iz bilance. Dalje se je konstatiralo, da je zadružna knjižica št. 31 že par let enake vrednosti: leta 1909 — 210 K, l. 1910 istotako 210 K. Tudi inventar je že par let enako vreden, dasi bi morali vendar praviloma vsako leto odračunati najmanj deset odstotkov. Konstatiralo se je dalje, da je v »Hranilnici učiteljskega konvikta« vloženi 77.000 K in da bi ta hranilnica že zdavnaj bila kaput; kajti vse druge vloge znašajo komaj 25.000 K. Vzdržuje se ta zavod tedaj samo s pomočjo denarja ubogih

pu upraukah u mest in se bujim, de b me lde spet tku nazaj na držal in me sprašval, mislem, de u ta narbulš, če jest kar tlela puvem soje misl ud ubčinskeh vulitu, ubenem pa prosm, de nej me usi ta ferbčen lde ud zdej za naprej na cest pr gmah pesteja in me gor na držēja, ampak nej uzameja tale moj pisajne u roka in nej ga preštederaja. Če maja kej mežganu u glau, me uja že zastupil in tud tku naredl, kokr um jest naredu.

Prelub moj vuliuci in vuliuke!

Ubčinske vulitve za Iblana b ble tku rekoč že pred iblanskem uratem. Ke pa Iblana dondons ni več ubzidana in ji putentakem tud vrat ni treba, morma rečt, če čma bt resničen: ubčinske vulitve sa že bliz Zaluga in uja zdej pa zdej u Iblan. Za usake take vulitve se je pa treba mal prpraut in soja vest izprašat, kerga b blu ta narbl pametn in h nuc izvolt za ubčinskega svetnika.

Leberalci se prpraulaja in soja vest sprašujeja že mesce in mesce pu štarjah. Ke se pa pu štarjah še nekol ni prou iz zbranem mislem in trezna glav dal vest sprašvat, sa tud leberalci zbral take muže za soje kandidate, de se na usakmu pusebi pozna, de je pijača uplivala na tiste, ke sa jh pustaulal za kandidate. Iz tega uržaha jest nubenmo pametnmo vuliuce ne vuluk na prpuročam, de b vulit te muže.

De se pr pijač na more nč pusebn dobrga in pametnga skp spraut, vam čm jest prec tlela črn na bel dukazat.

Jest sm na svetga Jožefa dan, ke je biu glih moj gud, dau sojem znanecem in znankam, ke sa m vušil pr Štrause u Štepanvas za ene par litru cvička. Ta cviček je te moje znance in znanke tku nauđušu, de sa me prec pr tist prič zvulil za fenančnga ministra. Ke sm pa jest sprevidu, de jest nism pusebn prprauu za fenančnga ministra že zavle tega vole ne, ke sm zmeri bl na ta suha plat in pa ke se na pestim ud častilakomnast zapelat, sm — sevede — ta vulitu hvaležn udklonu. Zdej pa uzemima, če b jest na svetga Jožefa dan vulitu spreju in b biu dons fenančn minister, kašna nasreča b bla za use in kašna suša b bla pousod, kamer b segla moja ublast, ke b biu že jest sam ket fenančn minister suh. Iz tem sm vam, prelub moj vuliuci in vuliuke, mende zadost uči udperu in dukazu, de se pr pijač na more nč puštenga skuhat.

Zdej pa puglejma leberalce. Leberalci že mesce in mesce vabja ldi u uštarije in jm dajeja za pijača in če pugledama zdej use te leberalne kandidate, morma sprevidet, de kdur je dau za več litru, tistga sa pustaul bl spredi za kandidate. Sevede, če je za tu tud res prprauu, kdu u pr pijač na tu gledu. Zatu, prelub vuliuci in vuliuke: na volte teh mož u ubčinsk svet in nekar na delite Iblana iz nim nasrečna še zanaprej: sei mende je bla

zadost nasrečna pud tem mužakarjem že du zdej.

Tu je ta peru uržah, de jest nism za te leberalne mužakarje in se zanašam, de u usak pameten vuliuc na moja plat in de u iz mana putegnu. Zdej um pa puvedu še en druh uržah, za kua ket pameten člouk na morm prpuročat leberalneh kandidate:

Placrespehtar in druh leberaln klubasari sa pu ush štarjah, ker sa luvil iz pijača zase štíme, upil: klerikalci delaja dragina! Zdej pa puglejma, kuku ta reč iz dragina u resnic vn vid! Kmal ud konca, ke sa začel dohtar Taučar in placrespehtar iz sojem kumaradem pu iblanskeh štarjah dan na dan pupivat, pršou sm tud jest enkat u ena štarija, ke sm biu tud preh že ene parkat in sm useli piu prou dobr cviček pu dvaintrideset krajcerju liter. Ke spijem u te štari moja merca štereh ferkelčku in purinem berte dvaintrideset krajcerju ket punavad na miza, me pa bert teb nč men nč nahrul: »Nauš Jože kaše pihu! Pr men je zdej cviček pu osmšterdeset!« —

»Tu ni mugoče!« sm se jest začudu. »Sej cviček ni nč bulš, ket je biu, preh b reku, de je mejčken bl vuden zdej.«

»Tu teb nč mar! Če ga nečeš pit in plačat pu osmšterdeset, pa pust, sej uja mel leberalci zdej hmal spet enkat shod, pa ga uja rad pil in pu osmšterdeset plačal; še premal jm ga u.«

Astn, lde boži! Zdej pa guvorte, kdu prouzaprou dela u Iblan dragina! Dokler nisa leberalci tku piančvat za-

Prevernite magistratna korita!

Liberalna mestna politika v lastnem ogledalu. Liberalni prvaki hvajlo te dni »dalekovidnost« in »premišljenost« liberalne politike v bivšem mestnem svetu ljubljanskem. »Slovenski Narod« pa je spričo Hribarjeve afere še lanj v jeseni čisto natančno tako-le izjavil: da je »vse zmede na ljubljanskem magistratu bila kriva kratkovidnost in da je bila politika bivših občinskih svetovalcev slabo premišljena«. — Kako morejo zdaj liberalci čisto narobe trditi?

Liberalci in definicije. »Kdor opravlja kako službo, ne da bi imel za to kvalifikacijo, je koritar!« tako piše liberalno trobilo. Dobro, mi priznavamo to definicijo. A sedaj nam odgovorite na sledeče: Ali velja ta definicija »koritarstva« tudi za tistega, ki nima niti komercialne, niti tehnične kvalifikacije, in vendar bogato plačan upravlja javno tovarno? Ali je koritar tisti, ki opravlja službo tržnega komisarja, a nima za to drugega kot politično kvalifikacijo in frekventacijsko spričevalo brez izpitov o nekem kurzu za boljše kuharice? — Ali je koritar gospod, ki je študiral medicino nad 30 semestrov, a danes opravlja službo, ki gre juristu? — Ali je koritar svetnik, ki nima potrebnih izpitov in nima druge kvalifikacije kot to, da je član nenasitne liberalne žlahte? — Ali je koritar tisti, ki celo svoje življenje ni drugega delal kot »knedeljne« po izkuhu prodajal, a danes opravlja vodstvene posle mestne zastavljavnice? itd., itd. Na to nam odgovorite, cenjeni liberalci, in kadar nam za te slučaje daste pojasnilo, pridemo z drugimi, glede katerih smo še tudi na nejasnem. Bomo videli, komu bo preje sape zmanjkalo.

Dr. Zajc in korita. Naši liberalci bi po vsej sili naredili radi iz našega dr. Zajca starega Bleiweisa, Bog mu daj nebesa. Ker menda ne vedo, da je rekord devetindvajsetih korit še vedno nedosežen, so »dr. Zajcu natvezili šest korit. In kaka korita! Sama in vseskozi zlata korita, napolnjena z belo pogačo in rmeno pšenico. Tako govori liberalna lista: Dr. Zajc je: 1. deželni odbornik; 2. deželni poslanec; 3. vodja deželne bolnice; 4. upravnik »Uniona«; 5. zdravnik bolniške blagajne; 6. zdravnik tobačne tovarne, in to celo c. kr. zdravnik, kar je v naglici pozabilo povedati kr. s. (= kraljevo srbsko) »Jutro«. — Torej kamor se pogleda, skoro povsod c. kr. služba in penzija. Da, znat' se mora! Znat' se mora namreč napraviti doktorat in potem si težko služiti tistih par sto kronic na leto, da si ž njimi lahko plača zdravnik stanovanje za vsakdanjih 30 do 100 bolnikov, zase ne, ker ni časa za to, niti ne ponoči, ko liberalni koritarji popivajo po beznicah ali se valjajo po gorčkih pernica, dočim mora blagajniški alj tovarniški zdravnik izvrševati svojo naporno službo po okolici ljubljanski. Dr. Tavčar se obesi prvi teden, če bi ga življenje prisililo, da bi moral menjati z dr. Zajcem, kateremu tudi očita tistih 4000 kron, ki jih vleče on ravno tako, kot dr. Zajc, samo s to razliko, da deželni odbornik dr. Zajc ta denar v polni meri in težko zasluži, dr. Tavčarju pa dežela plačuje 4000 kron za to, da mož sulce in zajce lovi in da ima svojo deželnooborniško pisarno zaklenjeno, v kateri ga nikoli najti ni. Da dr. Zajc kot vodja bolnice ne služi in ni prejel nikdar niti beliča, vé najliberalnejši sekundarij deželnih dobrodelnih zavodov; pač pa mu ondi gotova liberalna klika meče polena pod noge, kjer mu jih more — v zahvalo, da S. L. S. ravno vsled nadčloveške prizanesljivosti in večnih zagovorov prav istega dr. Zajca že davno ni gotovim elementom pokazala tiste poti, po kateri so prišli. Da nadalje upravništvo »Uniona« veliko nese, je zvedel liberalni informator gotovo od kekega pikola. Pluta vendar ne morejo v »Unionu« nastaviti kot upravnika, saj imajo ondi poleg jestvin in pijač tudi še marsikaj drugega. Sicer pa dr. Zajc upravni svetnik »Uniona« niti — ni. Končno je dr. Zajc tudi deželni poslanec. To mu toliko »nese«, da bo gotovo vse, kar mu bo od ogromne sedemkronske dnevnice dijete sprotno ostalo, rade volje ponesil kr. s. poslancu v Ljubljani g. M. Plutu — morda bo potem imel saj par dni — mir pred njim.

Dr. Jazek Tavčar in korita. Splošno ogorčenje je po celi Ljubljani vzbudilo infamno očitjanje dr. Tavčarjevega »Naroda« in Ribnikarjevega smrdljivega »Jutra« dr. Zajcu, da ima kot vodja deželne bolnišnice »korito«, dočim je res, da dr. Zajc to mesto opravlja popolnoma brezplačno. Dr. Tavčarja

spomnimo na to, da je »Jutro« glede njega oktobra lanskega leta doslovno to-le zapisalo: »K dr. Tavčarju so večsih drli ljudje v pisarno samo zato, ker je bil politik. On je vedno znal svoje politično stališče tudi tako izrabiti, da mu je nesla njegova odvetniška pisarna veliko več, kot bi mu nesla, ko bi Tavčar ne bil politik. In tudi pravno zastopstvo pri Mestni hranilnici ma dr. Tavčar ravno radi tega, ker je politik. Dr. Tavčar bi boljše storil, ko bi raje molčal o takih stvareh.« — Tako Ribnikar, ki zdaj očita korita našim možem, o tistem Tavčarju, ki pusti v »Narodu« psovati druge, da so koritarji.

Pri liberalcih je vse le korito. »Slovenski Narod« je lani pisal, da so se Reisner, Ribnikar in drugi taki liberalni talenti, ki zdaj zopet veliki zvonec nosijo, zato s starimi liberalci sprli, ker niso slednji imeli več zadosti korit za mladine na razpolago. Mladi in stari liberalci so bili namreč sklenili pogodbo, glasom katere je dr. Tavčar prišel v odbor Ciril-Metodove družbe in Zveze slovenskih zadrug, za to so pa morali stari mladinom prepustiti dve profesorski mesti na višji deklški šoli. Tako so liberalci sami priznali, da je vsa njihova politika imela le namen razdeljevati med različne kričarje korita, dokler jih ni zmanjkalo. Zdaj pa so se zopet pobotali, ker upajo, da bodo zopet na magistratu prišli do polnih skled, iz katerih bi mladini in starini lahko složno zajemali. Toda to je enkrat za vselej izključeno, stari magistratovci ne bodo nikoli več mogli z denarjem ljubljanskih davkoplačevalcev rediti taka bitja kakor je kak Ribnikar!

Kakšno mnenje imajo liberalci sami o sebi. Liberalci trobijo zdaj po svojih shodih, da so vedno delali politiko v čast in korist Ljubljane in Slovenstva. Ob priliki deželnozborskega zasedanja oktobra meseca lanskega leta pa je »Jutro« o liberalnih poslancih mesta Ljubljane zapisalo natanko tako-le: da so »liberalni poslanci ničle«, da so »marionete«, ki so »bili že takoj v prvič popolnoma poraženi, ko se je šlo za ugled Ljubljane in da »vodijo politiko v sramoto in škodo svojih volivcev!« Zdaj pa ne razumemo, kako morejo taisti ljudje, ki so po pisanju svojih lastnih listov delali le v sramoto in škodo Ljubljane, od Ljubljancev zahtevati, da jih zopet posadijo na magistratne stolce.

Kako liberalci sami sodijo o svojih zvezi z Nemci. Ribnikarjevo »Jutro« se zdaj hudo napihuje, kako so liberalci »delali« za slovenski narod, in ko smo mi dr. Tavčarju poklicali v spomin njegovo tesno pobratimstvo z Nemci, je »Jutro« dejalo, da to ni več aktualno in da dr. Tavčar s tem ni oškodoval slovenskega naroda. Oktobra lanskega leta pa je »Jutro« dr. Tavčarju to-le v obraz vrglo: Dr. Tavčar je tekom svoje politične kariere napravil politično pogodbo z Nemci, s katero je dal Nemcem politične koncesije na veliko škodo vseh Slovencev. — Ti čedni ljudje danes taji, kar so še pred pol letom trdili! Na to more biti le ta odgovor: Proč s takimi lažnjivci! Mi pa pravimo še to: **Ljubljanski Slovenci! Pomnite, da je dr. Tavčar dejal da je bila zveza z Nemci pametno politično dejanje narodno-napredne stranke** — po tej izjavi sodite in — volite, da za vedno razbijete vsako zvezo z Nemci!

Stanovanjska draginja. Liberalci vedno kriče, da je S. L. S. vzrok, da imamo v Ljubljani tako draga stanovanja. Dokazov seveda zato nimajo nobenih. Zato jim hočemo mi dokazati, da so bili liberalci v Ljubljani tisti, ki so v veliki meri povzročili stanovanjsko draginjo. Kako to? — Po nesrečnem potresu korakala je po ljubljanskih ulicah ošabno komisija liberalnega ljubljanskega magistrata. Kjerkoli so videli kako bolj staro hišo zapovedali so, da se mora podreti, da bi bila marsikatera, ja veliko teh hiš še danes za stanovanje sposobnih in bi taka stanovanja, ker ceneja, zlasti dobro služila za delavske sloje. A ne, hiša je bila na zunaj nekoliko slabeja, zato se je morala podreti in na njeno mesto postaviti nova hiša. In to je tisto, kar je podražilo neprimerno stanovanja v Ljubljani. Vzemimo samo en slučaj: Stara hiša s prostorom vred je bila vredna 40.000 K. Ker se je stara hiša podrla in od podiranja gospodar skoraj nobenega dohodka ni imel, ga je stalo zemljišče, na katero je postavil novo hišo 40.000 K ali če vzamemo, da je meril prostor 1000 m² ga je stal en kvadratni meter 40 K. Vzemimo, da je sezi dal na tem mestu hišo, za katero je pla-

5. V Posavju, to je volivni okraj: Brežica, Sevnica, Laški trg so zaupniki-volivci zopet poverili kandidaturo g. deželnemu poslancu dr. Ivanu Benkoviču.

6. Z opravičeno napetostjo se je pričakovalo povsod, kdo bo proglašen od zaupnikov K. Z. za kandidata v okraju Celje-Vranksko, to je okraj, ki ga je zastopal dozda Roblek. Čule so se različne vesti o kandidatih. Zaupniki probujene zavedne Savinjske doline in vranskega okraja so se zbrali v torek, 18. aprila pri »belem volu« v Celju in so naprosili g. dr. Korošca, naj sprejme kandidaturo v tem lepem okraju ob bistri Savinji. Soglasno so zaupniki poverili vodju naše stranke na Spodnjem Štajerskem kandidaturo v okraju, katerega je dozda zastopal liberalci. To je velevažno, važnejše dejstvo kot si kdo misli. Ravno ponosna Savinjska dolina hoče dr. Korošca za svojega zastopnika na Dunaju.

7. Ker je torej dr. Korošec kandidat v celjskem okraju, je prost mandat, ki ga je imel dosedaj on. Ker se priprave za shode niso bile dovršene, se vršijo za volivni okraj Kozje, Šmarje, Rogatec zaupni shodi šele na belo nedeljo.

Liberalce, stare in mlade je najbolj v živo zadela kandidatura dr. Korošca. Kar naenkrat so postali »paf«. Kot strela z jasnega se jim je zdela vest, da kandidira dr. Korošec v celjskem okraju. Sigurno vedo, da je vsak njih še tako obupen odpor proti ženijskemu voditelju naše stranke — dr. Korošču — zastoj. Navdušenje, ki vlada med našimi vrstami, ko se je izvedelo za to kandidaturo, je veliko. Može-zaupniki iz vseh krajev so izrazili svojo radost nad tem. Gotovo je, da se bodo liberalne vrste, združene z renegati nemškutarji, z obupno silo vrgle na ta okraj.

Iz alkoholnega kraljestva.

Z Viča. — Junaki pri alkoholu. Veliko nedeljo zvečer se je zbrala četvorica fantov v gostilni pri A. Napravili so stavo, kdo ga več »nese«. Pili so in pili razno pijačo. Prvi je opešal delavec tobačne tovarne Peterca. Zavlekli so ga vsega omamljenega v bližnjo šupo. Od tam so ga na vozu prepekljali na njegov dom vsega trdega in brezvestnega. Danes je vsled nezgodnih notranjih bolečin Peterca umrl. Pred smrtjo se je toliko zavedel in streznil da mu je bilo mogoče podeliti sv. zakramente. Nesrečni alkohol je iztegnil zopet svoje kremplje in ugrabil novo, mlado — 26letno žrtev. Vočigled teh nesrečnih žrtev, ki so takorekoč na dnevnem redu, se moramo resnobno vprašati: Kako dolgo bo še alkohol nekaznovan grabil svoje žrtve! Ali res ni človekoljubov, ki bi se z vso vnemo zavzeli za to, da rešijo, kar se rešiti da! Komaj pozabimo eno pretresljivo žrtev vsled alkohola, že moramo poročati o drugi še strašnejši. Čudne reči se pripovedujejo o tragični smrti mladega Peterca. Upamo, da bo komisija pri raztelesenju dognala pravi vzrok. Baje je bilo orožništvo v neposredni bližini nesrečnega popivanja. To bo najlažje izpovedalo, kaj se je pilo, kako dolgo se je pilo — kako je bilo s policijsko uro itd.! Marsikaj nam sili v pero, da bi napisali glede dotične gostilne, tega gnezda. Za enkrat ji še prižanemo. V imenu vseh trezno mislečih župljanov pa zopet energično zahtevamo, naj poklicane oblasti vendar enkrat vestno preiščejo zlasti tiste lokale, kjer se toči žganje in enaka žgana mešanica. Naj z vso strogostjo pazijo na policijsko uro, na katero so ponočnjaki in nekatere gostilne zopet pozabile. Skrajni čas je, da se nastavi v občini vsaj en policijski stražnik, ki bo pazil na red in mir tudi ponoči. — Še nekaj opazimo, ako pomislimo na žalostne žrtve, ki so zadnji čas padle vsled alkohola. Vsi ti nesrečni ljudje so iz tabora socialnih demokratov ali liberalne stranke. Res, jabolko ne pade daleč od drevesa. Kakršni nauki in nazor, takj sadovi! Kakršno življenje, taka smrt! To naj boste ljudstvo osrečujoči stranki! Po njih sadovih se naj jih sodi! Nesrečne žrtve, ki so tu padle zadnji čas, najstrožje obsojajo ti dve stranki, jasno uče s pretresljivimi zgledi, kam plove socialno demokracija in nji sorodna liberalna stranka. Kdor ima količkaj razuma in razsodnosti, se mora enkrat za vselej iztrgati iz rok teh krivih prerokov in zapeljivcev

ANARHISTIČNA ZAROTA PROTI ITALIJANSKEMU KRALJU IN KRALJICI.

V Turinu so 18. aprila aretirali dva anarhista, pri katerih so dobili nevarne aparate. Sodijo, da sta nameravala usmrtiti italijanskega kralja in kraljico.

vdiv in sirot! Na vse te nepravilnosti so se silno nerodno in nejasno zvižali, razsodnih niso prepričali, zato se jim je od strani članov »Slovenske zveze« izrekla nezaupnica in stavil se je predlog, da se račun ne odobri, kar pa so seveda liberalni backi storili, ki še globoko tiče v sponah liberalnega terorizma! Ko jim jih je tovariš Štrukelj brusil v brk, da so »Vdčvsko društvo«, ki bi moralo biti popolnoma ven iz strank, zapeljali v političen vrtnec, da podpirajo z denarjem vdiv in sirot najslabšo stranko in najpodlejša slovenska lista, je zahrumelo med prizadetimi, katerim pa so se člani »Slovenske zveze« pomilovalno smejali. Gangl se je nekaj vsajal radi učiteljskih plač, nakar pa se mu je zabrusilo, da je grobnica učiteljskih interesov v Frančiškanski ulici št. 8. Ko je vihar polegel, brali so jim levite tovariši Cepuder, Ravnikar, Slapšak, ki jim je dokazoval nevarne zveze s Celjsko zadržno zvezo, kar so liberalne buče prav nekako poparjeno poslušale. Že so se kolovodje bali, če se bodo nekateri njih pristaši zbudili, zato so hitro napeli svoje jezičke Jelenc, Črnagoj, Kecelj — in kimavci so jim kimali.

Po dveinpol urnem zborovanju so se pričele volitve. Prešli so pa na to točko le z nasiljem, ker so nam prepredili nadaljno debatiranje, kar se je seveda zgodilo prvič in zadnjič. Volitve so pokazale, da so liberalci zmožni počasi uničiti plemenito društvo. O, zaslepljenci! Bog Vam pomagaj!

Volivni boj na Spodnjem Štajerskem.

Na velikonočni ponedeljek se je začel tudi pri nas na vsej črti volivni boj za državni zbor. Tri stranke so postavljale ta dan svoje kandidate.

Slovenska Kmečka Zveza kot del V. L. S., je postavila v petih volivnih okrajih svoje kandidate. Vršili so se večinoma za vsak sodni okraj posebej shodi zaupnih mož, ki so bili vsi dobro obiskani.

1. Za volivni okraj Slov. Gradec, Marenberg, Gornji Grad je bil na vseh shodih z velikim navdušenjem proglašen za kandidata deželni poslanec g. dr. Karl Verstovšek, ki je tudi dozda zastopal ta okraj.

2. Zaupni možje volivnega okraja Ptuj—Ormož so se zbrali v ptujskem »Narodnem Domu« in so jednoglasno proglasili kandidaturo g. Miha Brenčiča, veleposestnika v Spuhlji pri Ptuj. Ta okraj je dozda zastopal hofrat Ploj.

3. V Mariboru, Slovenski Bistrici in Konjicah je bila z navdušenjem sprejeta kandidatura dosedanjega državnega poslanca v tem okraju g. Franca Pišeka, župana v Hotinjavsi pri Mariboru.

4. Na zborovanjih v Mariboru, Št. Lenartu v Slovenskih goricah, Gornji Radgoni in Sv. Križu pri Ljutomeru je bil proglašen za kandidata deželni poslanec g. Ivan Roškar. Njegova kandidatura je bila na vseh shodih enoglasno in z navdušenjem sprejeta. Na murskem polju se je sicer pod vplivom nekaterih nezadovoljencev pojavila nekaj časa poprej struja, ki se je zvala »stranka agrarnega mišljenja«, a značilno je, da je tudi zaupni shod te struje ki se je vršil isti dan predpoldne pri Sv. Križu, proglasil Ivana Roškarka za kandidata. Zastoj so se na tistem trudili razni Zemljiči in Ploji. Dosedanji Roškarjev okraj je zopet naši stranki zasiguran.

Čel in še druge ldi h pjančvajn zapelaval, tulk časa sma pil u Iblan in u ukole prou dobr cvičk cenejš! In če zakumanderaja te lde na iblanskmo rotuže, pudražu se na u sam cvičk, ampak pudražl uja use ud kraja, kar se u dal le kulčki pudražiti. Zatu nekar na zaupite tem ldem, ke sa rajtal iz tem, da jm u pumagala pijača du časti in stola ubčinskega svetnka. Štarije sa za tu tle, de se člouk mal puunterholta not in pa za dobre in slabe vice zbijat, nekol pa ne za tku resne rči, kokr sa ubčinske vultive. De b zavle tisteh kapl cvička, ke sa vam zadne mesce stekle pu grle, mogla trpet cela Iblana leta in leta, tega nekar! Če ste pametn in če čte sami seb dobr, pestite jh še naprej kroat in pupivat pu štarijah, kokr sa delat du zdej, na rotuž pa zvultite pametne, trezne muže, tiste muže, ke vam jh prpuroča »Sluvsenska Ludska Stranka«. Tku u naredu tud

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

P. S. Prhodnč um pa puvedu, kuku sa leberalcu ulekl Iblana iz razvalin..

čal zidarskemu mojstru 150.000 K, potem ga je stala ta hiša s prostorom vred 190.000 K. Da se hiša danes obrestuje mora donášati najmanj 6inpol odstotka kosmatega dohodka. Zato je moral gledati gospodar, da mu je hiša nesla vsaj 12.350 K na leto, ker toliko znašajo obresti od kapitala in pa davki in drugi izdatki na leto. Vzemimo, da je obsegala taka hiša 12 stanovanj, potem je moral gospodar nastaviti stanarino za vsako teh stanovanj z letno 1235 K. — Vzemimo pa slučaj, da se je ta hiša zgradila na drugem še nezazidanem prostoru, potem je stal prostor, ki obsega 1000 kvadratnih metrov po potresu 8000 K, ker je po potresu znašala cena enega kvadratnega metra zemlje v Ljubljani in njega najbližji okolici eden z drugim raje manj, kakor pa 8 K. Ako je gospodar na tem prostoru sezidal isto hišo, potem ga je stala mesto 190.000 K samo 158.000 K in da se mu je hiša obrestovala moral je imeti mesto letnih 12.350 K samo 10.270 K in radi tega bi znašala najemnina v isti hiši z istimi udobnostmi za vsako stanovanje mesto 1235 K samo 1027 K, torej pri vsakem stanovanju celih 208 K ali 20-25 odstotka manj. Iz tega se jasno razvidi, kako silno slabo je vplivalo in kako neprimerno so se podražila stanovanja, ker so se gradile nove hiše na prostorih starih, ki so bila za stanovanja še popolnoma uporabna in v katerih hišah nismo poznali tiste tesnobe, katero srečujemo v mnogih novih hišah. In tega, da se je moralo podreti toliko starih hiš, je krivo liberalno gospodarstvo na ljubljanskem magistratu, ker je nepremišljeno zapovedovalo podirati stare še rabljive hiše. Tega, da so stanovanja toliko dražja, ker razumljivo je, da so drugi gospodarji, ko so bili eni prisiljeni nastaviti tako visoke najemnine, tudi poskočili z najemnina, je krivo liberalno gospodarstvo, ki ni skrbelo za to, da bi se bilo mesto razširilo. To gnilo gospodarstvo ni skrbelo, da bi se zgradile ceste in potrebni kanali po še nezazidanem svetu. To leno gospodarstvo ni skrbelo, da bi malo bolj oddaljene dele mesta zvezalo s središčem, ampak je videlo in segalo le tako daleč, kakor daleč je segala senca rotovskega stolpa. Zato pa Ljubljana, poskrbimo za drugo boljše gospodarstvo, za gospodarstvo, kakoršnega je vredna naša lepa Ljubljana!

Volilni shod na Rudniku. Ni bilo treba kričaje reklame, a vendar se je odzvalo veliko število ljudi k shodu, pač dokaz, da se Rudničanje zavedajo svoje politične dolžnosti in da ne gredo na limanice ljudem, katerih so samo polna usta obljub, ki bi pa najraje koritarili in ribnikarili pri magistratnih jaslih. G. komerčni svetnik Povše je v kratkem razjasnil vso zadevo. Ovgel je nadalje tudi napade liberalne stranke na voditelja S. L. S. g. dr. Šusteršiča glede njegovega delovanja v državnem, kakor tudi deželnem zboru. Živahni medklici med temeljitim dokazovanjem gospoda govornika so pač dokaz, kako je govornik govoril vsem iz srca. Nato je krepko govoril tudi kandidat S. L. S. g. Ivan Kregar. Na predlog predsednika shoda, g. nadučitelja Ant. Vode, se je sprejela sledeča resolucija: Volilci, zbrani na volilnem shodu v Rudniku, na velikonočni ponedeljek, izrekajo klubu S. L. S. in njegovemu načelniku g. dr. Šusteršiču popolno zaupanje za delovanje v državnem in deželnem zboru. Volilci izrekajo tudi popolno zaupanje g. komerčnemu svetniku Povšetu za njegovo neumorno delovanje. Volilci želijo, naj S. L. S. nastopa v prihodnje za koristi slovenskega ljudstva z isto odločnostjo kakor do sedaj.

Liberalna mobilizacija. »Vojska bo« so rekli foter Tavčar; »pa naj bo« so rekli feldcajhmajster ekselencia Malovrh in so poklicali general-koprola Pustoslemška predse. Radi lepšega so izpopolnili liberalno vojsko z nekaterimi akademičnimi plevami, s par ovčirki, izbranimi iz obrtniškega stanu, katerim so pridjali za petršilek tudi nekaj »liberalnega delavstva«. Ko so imeli foter Tavčar enkrat šarže skupaj, je bila vojska lahka reč; izdali so svoj manifest in pozvali liberalne bataljone skupaj. Pri tej mobilizaciji se je žali-bog očetovsko-dobro lice foter Tavčarja nekoliko zamračilo. Kajti poleg par zanesljivo-nezanesljivih pretorijancev je opazil Kranjski Cezar v svojih legijah skoro same čudne postave. Mladiči teh ljudi, strogo Tavčarsko-dinastični in vzgojeni v istih preizkušenih idejah in skoro čisto tudi tistih nedosegljivih manir svojih božanstev, zavzemajo prostor liberalne avantgarde. Za svoje vežbališče so si že v predvolivni dobi izbrali Zabjak in njegovo okolico, kjer naskokujejo kot vrli kavalirji — po domače rawdiji — mimoideče dame. Časih se vadijo tudi s cvetnodedeli-

skimi butarami, tako da se jih težko loči od pocestnih barab, če ne bi imeli frakarske uniforme na sebi. S takimi in enakimi trumami pojdejo torej gospod foter Tavčar na vojsko; in da bo zmaga bolj gotova, so si za celo volivno dobo še omislili dvoje luči. Prva in glavna luč, tudi liberalno solnce imenovana, je »Slovenski Narod«; druga, še čudovitejša, je pa balkanska lunica, ki sliši na ime »Jutro«. Da ne bo armada brez trobentarja, poklicali so k sebi še gospoda Ribbo, ki dobro vpije in se ga daleč sliši, ker ima dober resonanepoden v glavi. Če ta armada ne zmaga, potem ne zmaga več nobena — liberalna v Ljubljani.

Konkurz »Glavne posojilnice« v Ljubljani in požrtvovalnost liberalcev. Kakor je našim bralcem že znano, so liberalni listi svoječasno z največjim halo naznanili, da je »Ljubljanska kreditna banka« sklenila, da izplača vsem onim vložnikom falirane »Glavne posojilnice«, kojih hranilne vloge z obrestmi vred ne presegajo koncem leta 1910 zneska 300 K, iste brez odteglaja. Da te hranilne vloge skupno ne presegajo zneska 37.000 K smo že omenili. Jasno je, da bode »Kreditna banka« tako nabrane hranilne knjižice priglasila kot svojo terjatev do »Glavne posojilnice« ter obenem tudi zahtevala njih likvidacijo z obrestmi vred do dne izplačila. Ker pa »Kreditna banka« posamezniku izplača le oni znesek, ki odgovarja vrednosti hranilne knjižice na dan 31. decembra 1910, in ker je s to akcijo pričela šele v marcu 1911 je jasno, da bode pri tej manipulaciji še celo profitirala in prav nič riskirala in še manj izgubila. To je torej ona hvalisana požrtvovalnost naših liberalcev ter njihovih zavodov in posebej njihovega velezavoda »Kreditne banke« s koje ugledom tako postopanje gotovo ni združljivo. Kdo je bil torej v tem slučaju požrtvovalen: »Kreditna banka« ali nedolžni vložniki »Glavne posojilnice«. »Kreditna banka« prav res ni bila požrtvovalna — saj je pri tej akciji zopet napravila dobiček s tem, da je profitirala najmanj četrletne obresti od izplačanega skupnega zneska. Pač pa so bili požrtvovalni ubogi vložniki »Glavne posojilnice« s tem, da so odstopili njim pripadajoče četrletne obresti že itak bogati »Kreditni banki«. S takim postopanjem se gotovo ne koristi drugemu kakor »Kreditni banki« — prav gotovo se pa oškoduje uboge vložnike za najmanj četrletne obresti, kakor tudi zadružnike »Glavne posojilnice«, ki bi imeli edini pravico do tega, da jim pride požrtvovalnost vložnikov v dobro. Ves čas smo povdarjali, da liberalci niti sposobni niso sploh kako zadevo resno rešiti in da imajo še celo predrznost ob tako resnih in žalostnih dogodkih, kot je polom liberalne »Glavne«, se norčevati iz ubogih po njih zapeljanih žrtev. Pokazali smo danes požrtvovalnost naših liberalcev v pravi luči ter menimo, da nam ni potrebno žrtve »Glavne posojilnice« še posebej opozarjati, kaj jim je storiti ob bodočih volitvah, ako jim je na tem, da ne postanejo še večkrat nedolžne žrtve liberalnih požrtvovalnih nakan in njihovih le na svoj lasten dobiček se ozirajočih liberalnih velemož in njihovih denarnih zavodov, v kojih poslovanje se ne sme posvetiti, ker sije iz vsakega njihovega ukrepa le to, kako poskušajo na najrazličnejše načine opehariti vsakogar, ki pride z njimi v dotiko.

Za ljubljanske ciparje. Včeraj zvečer se je oglasila pod vodstvom dr. Zajca pri dr. Šusteršiču kot načelniku S. L. S. deputacija ljubljanskih ciparjev, ki ga je naprosila, naj bi kot načelnik S. L. S. storil vse, kar je mogoče, da se dovoli zopet lov na cipe, ki ga zdaj prepoveduje zakon. G. dr. Šusteršič je ljubljanske ciparje prav prijazno sprejel in jim povedal, da bi bila ta skrb ljubljanskih ciparjev, ki jo imajo zdaj radi prepovedi lova, lahko popolnoma brezpotrebna, ko bi se bil kdo izmed ljubljanskih deželnih poslancev takrat oglašil. Kakor je S. L. S. rada ustregla dr. Tavčarju radi povodnega kosa, tako bi bila tudi prav rada ustregla ciparjem, posebno še zato, ker je za marsikaterega ciparja ta cipji lov precejšnjega gospodarskega pomena, posebno pa še velikega prirodnega veselja. G. dr. Šusteršič je tudi izjavil, da je v tem oziru že storil korake, vendar tega zakona ni mogoče izpremeniti naredbenim putem. Pač pa je prepričan, da bo večina deželnega zbora v prihodnjem deželnozbornem zasedanju rada izpremenila, oziroma popravila zakon tako, da bo ciparjem popolnoma všeč. Deputacija je bila s to izjavo načelnika S. L. S. popolnoma zadovoljna, ker te besede jasno pričajo, da je S. L. S. zelo naklonjena interesom ljubljanskih ciparjev. Ciparjem pa bi bilo to raz-

burjenje lahko popolnoma prihranjeno, ako bi Ljubljana imela pet takih poslancev v deželnem zboru, ki se zanimajo za ljudske potrebe in imajo vsaj nekoliko srca do svojih volivcev. Kadar so volitve, takrat liberalni prvakarji obljublajo svojim volivcem zlate gradove in vse mogoče stvari, ko pa pride čas, da bi za te svoje volivce res kaj storili, jih pa nikjer ni. To se vidi čisto jasno posebno v Trnovem in Krakovem, ki sta vsled zanikrnosti svojih zastopnikov najbolj zapuščena in zane-marjena okraja v Ljubljani, s katerima prav lahko glede javnih naprav in javne skrbi za ljudske potrebe konkurira marsikaka kmečka vas. Ali bodo Trnovčani in Krakovčani še nadalje trpeli tako zanikrne zastopnike, kakor so bili dosedanji liberalni zastopniki? Zdaj hodijo po teh okrajih razni liberalni gromovniki in slepe volivke in volivce z raznimi mostovi, cestami, kanali, vodovodi in sploh z vsemi mogočimi stvarmi, toda Krakovčani in Trnovčani naj enkrat izpregledajo! — Dr. Zajc pa je sedaj obljubil, da bo prišel v kratkem zopet med ciparje, kjer se bo sestavil predlog za izpremembo zakona, ki bo primeren za naše ciparje. Ciparji, Trnovčani in Krakovčani, pa naj te dni skrbite, da pridejo na ljubljanski magistrat taki ljudje, katerim ne bo Trnovo in Krakovo po volitvah deveta dežela. In taki možje so brez dvoma le tisti, katere priporoča S. L. S.! Zato na noge, Ciparji, pa bodite prepričani, da boste v jeseni zopet lahko lovili cipe, le Bog daj, da bi bil lov prav obilen!

Ij Kregar in Štefe v preiskavi — katere ni bilo. Trobila starih magistratovcev vsak dan potrpečljivim svojim bravcem trobila o preiskavi, v kateri sta Kregar in Štefe radi »goljufij v trgovski in obrtni zbornici«. Tista, ki o tem nič vedela nista, sta bila — Kregar in Štefe. V soboto je priobčil »Slovenski Narod« zelo dolgo notico, v kateri poroča, da sta bila »včeraj zaslišana po preiskovalnem sodniku dr. Kaiserju glavna obdolženca (!) — Kregar in Štefe.« — Tako debelo laž si je moral izmisliti »Slovenski Narod«, da bi držala za dva dni skupaj. Tista, ki nista bila nič zaslišana, ki sploh v preiskavi nista — sta Kregar in Štefe. Sploh pa smo že povedali, da se vsakega človeka lahko spravi v preiskavo. Proti Kregarju in Štefetu so bile tako prozorne infamne obdolžitve, da se zaslišana nista bila. Nositelj liberalne liste dr. Ivan Tavčar je svoj čas doživel vse nekaj drugega. Ni bil samo resnično v preiskavi, preiskava proti njemu se ni niti ustavila, ampak obtožili so ga goljufije in postavili pred ljubljanske protinike, ki so ga oprostili. To smo še enkrat povedali, ker je dr. Tavčar tako prijazen, da pusti v »Narodu« la g a t i o Kregarju in Štefetu. Bolje bi bilo, da bi se liberalci namestu laži o Kregarju in Štefetu brigali za tiste svoje pri-staše, ki so v resnični preiskavi radi sleparij pri »Glavni posojilnici« in ki bodo radi gorastasnih sleparij in goljufij tudi obsojeni!

Zakaj so liberalci aranžirali septemberske dogodke? Liberalci se zdaj tolčejo ob svoje prsi in bahavo kriče, kako so oni vedno bili nesebični in so imeli pred očmi le narodov blagor. Dne 5. oktobra je pa »Slovenski Narod« izjavil do pičice tako-le, da »je bil 20. september sploh prirejen le zato, da je nek ljubljanski liberalni deželni poslanec, občinski svetnik in podpredsednik narodno-napredne stranke svojo pivovarno sijajno prodal, zato da je tisti človek lepe bankovce v žep spravil!« Tisti človek je bil dr. Oražen, ki so ga liberalci kljub temu, da so to vedeli, še cel dve leti trpeli kot svojega poslanca, občinskega svetovaleca in podpredsednika stranke in so mu niti en mesec potem, ko so to pisali, na shodu v dvorskem okraju potom dr. Tavčarja samega izrekli zaupnico! Tako nesebično so delali liberalci za »narodov blagor« in za »korist Ljubljane!«

Kaj pravijo liberalci o liberalcih. O kranjskih liberalcih in njihovih kolovodjih, ki zdaj trobentajo po različnih shodih o svoji pameti, je liberalna »Edinost« oktobra lanskega leta rekla, da so »politično popolne ničle, uboga gmajna, ki jo mora slejalipref vzeti zlodej, mladini in starini vsi skupaj so harlekin in vse njihovo »delo« obstoja samo v zabavljanju zoper Cerkev, farje in vero.« — Tako so liberalci sami liberalce obsodili. Zato ne gre, da bi šli mi zdaj volit stranko, ki po lastni sodbi obstoja iz harlekinov!

Ij Demokrat dr. Tavčar. »Kedo so oni gospodje pri oni mizi,« vprašal je nekdo voditelja liberalne stranke na skupščini Družbe sv. Cirila in Metoda v Ilirski Bistrici, kazoč na mizo, pri kateri so sedeli Tržacanje. »Tržaski komisi« bil je demokratičen odgovor.

Branjevke pozor! Liberalci hodijo sedaj okrog branjev in jih silijo, da morajo voliti liberalne kandidate. Ker pa ne opravijo dosti pri branjevkah, so si zmislili novo lumparijo. Pripovedujejo namreč branjevkam, da jim bodo prepovedali prodajati sadje po hišah, kakor so ga doslej prodajali po hišah. Pravijo, da izhaja ta grožnja od Ribnikarja. Opozarjamo branjevke, naj nikar ne sedejo na ta liberalni lim, ker liberalci niso nikjer tako v moči in tako mogočni, da bi sploh mogli kaj takega storiti. Nadalje je pa tudi volitev tajna in nima ne Ribnikar in noben drug liberalni agitator pravico vtikati svoj umazan nos v glasovnice volivih branjev, ki so vse že čez glavo site liberalnih in Ribnikarjevih šikan. Branjevkam pa naj bo to v pouk, kaj bi radi branjevkam v škodo storili liberalci, če bi prišli še kdaj do take moči kot so jo imeli. Zato pa naj branjevke na belo nedeljo z glasovnicami v rokah odločno pokažejo liberalcem, da liberalcev prav nič ne marajo in si jih na rotovž prav nič ne želje.

Prihodnje slovenske narodne pravljice. »Slovenski Narod« je tudi sentimentalen, če je treba, in to ne samo v podlistkih, ampak tudi v noticah. Sedaj pretaka svoje krokodilje solze po bivšem primariju Šlajmerju, kateremu se ni ničesar drugega zgodilo, nego to, da je deželni odbor izpolnil njegovo lastno prošnjo in mu dovolil, stopiti z visoko pokojnino v pokoj. Če bi mu tega deželni odbor ne dovolil, bi »Slov. Narod« zopet po svoje lajal na deželni odbor in njegovega referenta dr. Zajca. Tako pa seveda joka, kakor sirota Jerica na grobu svoje matere, samo z nekoliko spremenjenim tekstom: »poslušajte vi liberalni volički me!« In liberalni volički poslušajo in so prepričani, da pride dr. Šlajmer že za svojega življenja v narodne pravljice in da bo v njih igral nekako vlogo svetega Feliksa iz Trdinovih bajk in pripovedk. Toda šalo na stran! Mi smo teh izzivanj že sili in ne bomo teh večnih bedarij mirno prenašali, ampak enkrat povedali, kar je treba povedati, kajti dr. Zajčeve osebne želje v časih — a nad njimi je vendar strankarski interes!

Dr. Tavčar o ljubljanskem mestnem gospodarstvu. Dr. Ivan Tavčar, ki zdaj po svojih shodih na vse kriplje hvali gospodarstvo bivšega magistrata, je ob priliki debate o cestnem zakonu v seji kranjskega deželnega zbora dne 21. oktobra lanskega leta v svojem govoru dejal, da je gospodarstvo Ljubljane zavoženo, ker so Ljubljano hoteli prehitro napraviti moderno, vsled česar se je zakopala v velike dolgove. O bivšem občinskem svetu se je dr. Tavčar v istem govoru izrazil tako, da je skrajno nemodro postopal, ko je pustil stvari priti tako daleč, da se občinski svet moral razpustiti, v »Narodu« pa je liberalni občinski svet imenoval naravnost »nerazsoden«. Dr. Tavčar je dal s tem bivšim liberalnim magistratovcem izpričevalo popolne nezmožnosti in gospodarske nesposobnosti. Zato naj mož ne bo začuden, če bodo ljubljanski volivci 23. aprila t. l. istega mnenja kakor on — to je, da so liberalci Ljubljano tako zavožili, da ne preostaja nič drugega kakor dati jim pošteno — breco.

»Narod« se laže, da je z liste Slovenske Ljudske Stranke odstopil mizarški pomočnik Peter Bizjak in da je bilo radi tega treba novega natiske sobotne »Laibacher Zeitung«. — Novega natiske je bilo treba, ker liberalci svojih ljudi ne poznajo. Napačno so zapisali svojega Pavška in zato je na čast liberalni nerodnosti »Laibacher Zeitung« morala še enkrat iziti.

Nadučitelj Černagoj agitira po Barju s krompirjem, ki ga ni izposloval noben liberelec, ampak ga vlada pošlje potom »Gospodarske zveze«. Ta agitacija je že naravnost nesramna! Slovenska Ljudska Stranka je znala že z drugimi junaki obračunati, kakor je Černagoj. Več o tem bomo že povedali. Agitirajo liberalci tudi na ta način, da morajo Barjani v nedeljo priti k Češnovarju, češ, da bodo ondi se podpisavali, da dobe krompir po 100 kil za 4 K. To je navadna liberalna volilna sleparija. Vsak Barjan bo moral dobiti od vlade po »Gospodarski zvezi« nakazan krompir, učitelj Černagoj bo pa že občutil, da se take stvari v liberalno agitacijo ne sme izrabljati! Krompir je za Barjane, ne pa za volilno izrabljevanje!

Vid Bratovž, starinar, pobira volivcem legitimacije. Opozarjamo tega moža, da takoj izroči legitimacije nazaj, ker bo sicer imel opraviti z državnim pravnikom. Vsi, katerim je Vid Bratovž legitimacije pobral in ne vrnil, naj se nam naznanijo.

Liberalna agitatorica, ki rože za Šmarnice prodaja, je Malka Ba-loh, po domače Štrikova, iz Krakova, vdova po rajnem deželnem slugi. Na trgu spremlja Ribnikarja z globokimi vzdihji: »Oh, oh, gospod Ribnikar, ali bodele naredili, da ne pridejo klerikalci na magistrat?« Volilke naj bodo pred to dično prodajalko rož za Šmarnice pozorne!

Srečen Vodmat, Jutrovcem v Vodmatu menda že voda teče v grlo, kajti njih geslo je sumničevanje in grdo napadanje na naše somišljenike. Z gnjevom gleda človek take »Rück-schrittgeisterje«. Z vse danimi in nedanimi sredstvi se zaletavajo v može, kateri ne trobijo v njihov gnjilobni rog. Tako so se spravili na našega kandidata za tretji volilni razred občinskih volitev g. Marinkota, kateri se je povzpel do c. kr. sodnega sluga. Glasilo jutrove cunjarije je jako slabo informirano, zato mu pa mi povemo, da se je g. Marinko še višje povzpел, namreč da je tudi hišni posestnik. S ponosom lahko rečemo, da se je g. Marinko polagoma s pridnostjo povzpeval od stopnje do stopnje, kakor pravi pregovor. Jutrovci naj raje povedo od kakega Tomažiča ali Gerbaca in druge take liberalne agitatorje žalostnega spomina, ki vsi se stikajo v znani liberalni gostilni Zupančičevi, kjer se ponašajo z najbolj svinjarskimi izrazi, katerih ne čuješ niti od najbolj degeneriranih šnopsarjev v Meksiki na Ahaceljevi cesti. Čudno je to, da ti jutrovci vidijo le one može, kateri delajo za ljudski blagor in ne za svoje nenasitne malhe, kakor so to bili znani liberalci pri falični Glavni posojilnici, kjer so grabili in grabili, dokler niso popolnoma osušili v koritu od revnega ljudstva zapupani mu denar. Najraje povedo ti žlahtni gospodiči, kot je Tomažič, ki je imel dovolj prilike v svojem življenju se povzpeti do višine; saj je prišel do zadnje stopnje v njegovi starosti do najmlajšega magistratnega praktikanstva — in pa od slavnega baritonista, katerega so liberalci vedno za nos vodili, mu obljubljali zlate gradove, da je prišel nazadnje tako daleč, da mora za kruhoborstvo nositi težka bremena v podobi ilovnatih aktov kot corpus delicti. Gospodje iz Vodmata, pometajte pred svojim pragom in ne imejte za ščit gnjusna zabavljanja. Ako niste mogli dobiti v celem Vodmatu kandidata, kateri bi vam šel na limanice, zato si mi ne moremo kaj. No, pa Miha je dejal in še nekaj prijatelj je pokimalo, da hočejo imeti vodmatski liberalci zopet starega kandidata Pavška, in to iz prav enostavnega vzroka, ker v svojem triletnem poslovanju v občinskem svetu niti enkrat ni prišel do samostojnega referata in pa ker Vodmatčanem ni napravil nobene »škode«. Da pa Vodmatčane potolažijo ti liberalni možiceljni, napisali so — seveda samo na kandidatno listo — še druge kandidate, kakor znanega Praprotnika, mizarskega mojstra, ki naj bi delal v korist delavstva, sam je pa največji nasprotnik vsakemu delavskemu gibanju. Mož mogoče misli, če ne bo šlo z lepa, bo pa po stari navadi otepaval svoj »hočeš - nočeš - moraš«. Saj je v tem poklicu res dobro izvežban mojster, ker je to nekoč dejanski pokazal nad neko svojo služkinjo. Pa tudi z delavci je imel večkrat že križe in težave, kar dokazuje, da je imel že parkrat nesoglasja — štrajk. In tak kandidat naj zastopa delavske sloje! Mislim, da ga ni volilca, da bi volil moža, ki je nasproten delavstvu.

Praprotnik Šimen, liberalni kandidat tretjega razreda občinskih volitev, se od sila trudi, da bi prišel v občinski svet. Liberalna vodmatska četvorica Bizjak, Verovšek, Tomažič in Turšič je tako sklenila v »seji« in pri tem ni upoštevala, da za to niti kompetentna ni, ker manjka še enega odbornika, katerega so pa že proglasili za klerikalca. V potu svojega obraza leta »mojster otepavanja« od hiše do hiše, a gospod naleti na slabo žetev in se najbolj zagrizeni liberalci norčujejo iz njega. Ker pa treba tudi širšemu svetu pokazati, da kandidira v občinski svet, mora seveda tudi okoličnemu prehoditi. Mož je pa precej trebušen, zato se vsede na kolo in pridno agitira po Tomaževem in sosednjih občinah za svojo osebo, ker obenem raznaša kot kolporter umazano liberalno cunjjo »Slovenski Dom«. Toda sreča v nesreči tudi včasih maščuje preveliko domišljijo, in v tej blaženi njegovi domišljiji jo je mož zafural in — tresk — »Slov. Dom« ter »Kropa« sta poljubila mater zemljo, kajti oče Praprotnik so se zaleteli v kanton in vrgli raz kolesa sebe, »Slovenski Dom« in pa svojo kandidaturo, ter potrtega srca tožili mami, da je vse šlo rakom žvižgat, edino kolo je še rešil gotove pogube. Tak

štrbunk bo Praprotnik napravil tudi 23. aprila.

Hinko Magister je bil tisti, ki je grozil mestnim delavcem s terorizmom. Toliko, da se kakemu drugemu krivica ne stori. Sicer bomo pa proti vsakemu ki bo le količkaj polizkušal terorizirati mestne uslužbence, nastopili tako, da si bo to zapomnil!

Glasovnice, ki jih dobite od nasprotnikov, sirgajte in vržite proč!

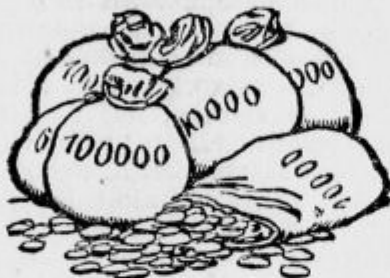
Volilne izkaznice pobirajo volilcem nekateri liberalni sleparji. Volilci, ne dajajte iz rok ne izkaznic ne kuvert. Pazite na sleparje. Naznanite nam tiste sleparje, ki pobirajo izkaznice!

Kdor do jutri ne dobi volilne legitimacije, naj se v petek ali v soboto oglasi pri deželni vlad. Posreduje tudi tajništvo S. L. S., Mikošičeva cesta, v hiši Ljudske posojilnice, in uredništvo »Slovenca«.

Ij **Volilnih kuvert** nekateri volilci z izkaznicami niso dobili. **Kdor nima volilne kuverte dobi v pisarni poleg »Slovenčevega« uredništva, Kopitarjeve ulice, poslopje »Katoliške Tiskarne, III. nadstropje novo kuverto.** Ondi se dobe tudi glasovnice za vse razrede!

Volilci in volilke S. L. S. dobe od stranke glasovnice po pošti.

Ta narodn gospudari.

Mi narudn sma gospudari, de nam ga para ni na svet; le mi zastopma se pr gnari, le mi zastopma se na red.

Kar edn nas u roka prime, tu gvišn je, de tud drži. Zdej morma pa že zavle rime rečt: ja gospoda, mi sma mi!

Kdur pa u naša dela slavna nekokr neče prou verjet, ta nej pugleda naša »Glauna«, pa morja se mu uči udpret.

Le škoda — člouk b jm skoču u lase — de naša ta nar bulša muč, sa teb nč men nč zadne čase djal brez pardona kar pud kluč.

Oh, Hudnik; ti vuditel »Glaune« kulk ti, srumače zdej trpiš! Oh, vema pač, de s čase davne iz srca spet nazaj želiš.

Pa putulaž se, sej srumaki sma s taba vred seve tud mi; sej staba vred tud naš stutaki za večn prlafur sa šli.

GOSPODARSTVO.

— **Sadjejejski tečaj** se je vršil pretekli ponedeljek in torek v Loškem potoku. Ponedeljek popoldne predavanje, v torek pa cel dan praktičen pouk v drevesnici tukajšnje podružnice Kmet. družbe. Ob obilni udeležbi mož in mladeničev se je pod vodstvom dež. sadjarskega inštruktorja g. M. Humeka tečaj posrečil kaj lepo in zbudil zanimanje za to stroko gospodarstva pri ljudstvu. Podružnični vrt se je znova nasadil in preuredil.

Občinski red in občinski volilni red za mesto Ljubljana velja samo 50 vin. in se dobi v »Katoliški Bukvarni«.

Kaj naj si vsak ljubljanski volilec in volilka zapomni!

Ako bi kak volilec ali volilka ne dobila ob pravem času po pošti volilne izkaznice ali volilne kuverte, zglesi naj se pri deželni vlad, Simon Gregorčičeva ulica, pritličje, desno, ali pa v pisarni Slovenske Ljudske Stranke, poslopje Katoliške Tiskarne, III. nadstropje.

Spravite dobro volilno izkaznico, da se ž njo izkažete pred volilno komisijo, da imate volilno pravico. K volitvi morate izkaznico prnesti seboj. Ako kdo volilno izkaznico izgubi, se mu preskrbi pri vlad novo izkaznica.

Voliti smete samo z uradnimi volilnimi kuverti. Ako kdo volilno kuverto izgubi ali pokvari, dobi lahko novo. Tudi pri volilni komisiji se lahko dobi še volilno kuverto.

Volilna kuverta je za I. razred bela, za II. razred modra in za III. razred rdeča.

Na kuverto se ne sme nič pisati, sicer je glas neveljaven.

Glasovnico dobe volilci od stranke. — Glasovnica je pravilno izpolnjena, ako

za I. prvi razred stoji na vrhu:

I.

(ako zapišeš arabsko število: 1., je glasovnica neveljavna)

Lista Slovenske Ljudske Stranke.

Kregar Ivan,

hišni posestnik, pasar, predsednik deželnega obrtno-pospeševalnega urada in podpredsednik trgovske in obrtne zbornice, Elizabetina cesta 3.

za II. razred se glasi glasovnica:

II.

Lista Slovenske Ljudske Stranke.

Lilleg Makso,

c. kr. vlški davčni upravitelj, Slomškova ulica 12.

za III. razred sz glasi glasovnica:

III.

Lista Slovenske Ljudske Stranke.

Dr. Zajec Ivan,

zdravnik, Frančiškanska ulica 2.

Edino take glasovnice so veljavne. Na glasovnicah ni treba imen vseh kandidatov, ki jih je postavila Slovenska Ljudska Stranka, ampak samo prvo ime kandidata, ki ga je v dotičnem razredu postavila stranka.

Noben volilec, nobena volilka se ne sme podpisati na kuverto, noben naj nič ne pripiše, ker sicer postaneta glasovnica in kuverta neveljavna.

Noben naj se ne muči, da bi glasovnico sam napisal, glasovnico dobi od stranke.

Ako bi kdo glasovnico izgubil, jo dobi v pisarni Slovenske Ljudske Stranke v »Katoliški Tiskarni«, III. nadstropje.

Natančno pazite, da daste glasovnico I. razreda v belo kuverto, glasovnico II. razreda v modro kuverto in glasovnico III. razreda v rdečo kuverto. Če bi se zmotili in zamenjali, je glas neveljaven.

Kuverto, v kateri je glasovnica, se mora zalepiti in paziti, da se kuverta ne pokvari, ker sicer postane glas neveljaven.

Pazite, da Vam kdo kuverte ali glasovnice ne zamenja!

Volitev se vrši v nedeljo 23. aprila od 10. ure dopoldne do 4. ure popoldne. Vsak volilec naj pravočasno pride na volišče z volilno kuverto, v katero naj prej že doma da glasovnico in naj kuverto dobro zalepi. Ne glasovnice, ne kuverte, ne prej, ne pozneje ne kažite nasprotnikom, da Vas ne osleparijo! Na volišču pokaže volilec predsedniku legitimacijo, nakar mu izroči zalepljene kuverte. Predsednik položi zaprto kuverto v za to določeno posodo in je tako, ker so vse kuverte enake, zasigurano, da noben ne bo izvedel, kako je volilec volil.

Volilci III. razreda oddajo samo eno glasovnico v rdeči kuverti, po dve glasovnici in dve kuverti pa oddaš, ako si volilec I. ali II. razreda, ker voliš tako tudi v III. razredu.

Vsak volilec I. in II. volilnega razreda ima istočasno opraviti tudi volitev za III. razred.

Na katerem volišču kdo voli, ima vsak zapisano na volilni izkaznici.

Vsak volilec in vsaka volilka mora priti na volišče, ker je volilna dolžnost, sicer je kaznovan!

Vsak volilec pomni: ne gre se za osebo, gre za stranko. S stranko voli!

Volitev je tajna, zato se ni nikomur nič bati, ako voli tako, da se razmere na magistratu res temeljito izpremene!

VSTAJA V ALBANIJI.

Albanci parazili pri Doliku in pri Kubniku Turke.

Pri Doliku se je bil hud boj med Turki in vstaši. Vstaši so premagali Turke in jih pognali v boj. Albanci so vzeli Turkom 300 pušk. Tudi pri Kubniku so vstaši premagali Turke.

Albanci mučili orožnike.

Pri Katagori so vstaši zasledovali in vjeli orožniški oddelek. Albanci so vzeli orožnikom puške in jih mučili. Sto Albancev, ki so jim bili pri Kastratiju Turki zelo za petami, je pobegnilo v Črnogoro.

Vstaši prodirajo proti Skadru.

Vstaši marširajo proti Skadru. Turki imajo velike izgube. V Skadru se boje, da prično mohamedanci klati kristjane, ker je vlada oborožila mohamedance, kristjanov pa ne.

Turški operacijski načrt.

Turški nadpoveljnik Torgut-Šefket-paša je izdelal operacijski načrt, po katerem namerava vstaše obkoliti v bližini črnogorske meje.

Dnevne novice.

»Slovenski Narod« se zaletava zaradi službene pragmatike v Gostinčarja, češ da je Gostinčar predlagal sprejetje § 31. (vsaj ta paragraf mora imeti v misli) in da se tudi § 32, ni v celoti črtal. Kdor pozna razmere, ki vladajo napram službeni pragmatiki v vladi, ve, da bi z padcem § 31. padla službena pragmatika in časovni avanzma. Vendar pa se je tudi § 31. omilil. § 32. pa se je soglasno sprejel po želji uradnikov na izrečni predlog poročevalca v tem smislu, da se črta prvi odstavek, ostane pa drugi, kateri prepoveduje uradnikom, biti člani tujezemskih političnih društev. Vse posvetovanje se je vršilo pod vtisom vladne izjave, da brez službene pragmatike ni časovnega avanzma. Vlada je določila § 31. zahtevala brezpogojno. Sedaj naj pa uradniki sami sodijo, ali jim je ljubši § 31. ali hitreje zboljšanje plač po časovnem avanzmu. Mimogrede bodi tudi povedano, da goliško uradništvo v svojih predlogih niti ni zahtevalo spremembe § 31. Torej ta zahteva niti ni bila skupna zahteva uradništva. Z ozirom na vse to ni stavljal Gostinčar v pododseku glede § 31. nobenega predloga, pač pa priporočil ta paragraf v temeljito razpravo, iz katere naj se izkreše pravo stališče. Ravno o tem paragrafu se je razpravljalo potem skoro štiri ure in se je storil znani sklep z glasovi vseh navzočih članov uradnikov. To bo menda zadostovalo, ne listu »Narod«, pač pa prizadetim. Razprave so se vršile po dogovoru sicer tajno in vsled tega ni mogoče spraviti reči na dan, pri katerih bi se narodovci prijemali za nosove. Glede dr. Elverta velja le toliko, da je kot predsednik odseka podpisal pododsekovo poročilo. Ker se hoče s tem agitirati med uradništvom zaradi občinskih volitev, izjavljamo, da ta odgovor na »Narod« ne izvira iz tega namena. Uradniki naj volijo kakor hočejo, to je njihova stvar. Slovenska Ljudska Stranka je za opravljene zahteve vedno nastopila, tako tudi pri službeni pragmatiki. Kdor hoče biti nje nasprotnik, svobodno mu. Toda ho naj tudi dosleden in naj se v potrebi obrača tudi tje, kamor ga vleče srce.

+ Volilno gibanje na Goriškem. Goriška »Kmečka zveza« sklicuje na belo ned. shod zaupnikov v Gorici v zadevi volitev. — Na velikonočni ponedeljek ob tretji uri popoldne ima ajdovska »Kmečka zveza« sejo odbornikov in zaupnikov, na kateri se bo razpravljalo vprašanje o kandidatu za ajdovski - kraški okraj.

— Društvo zdravnikov na Kranjskem vabi k slavnostni mesečni seji ob priliki osemdesetletnice častnega člana J. N. Thomitza v četrtek, 20. t. m. ob pol šest uri zvečer na dermatološkem oddelku deželne bolnice. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Primarij dr. Gregorič: Ehrlich Hata 606. 3. Demonstracije. Zvečer prijateljski sestanek v hotelu Tratnik.

— Žalostni nasledki pijančevanja. Iz Gorice: Na Veliko noč se je v Mirnu zgodilo nekaj silno žalostnega. V gostilno g. Budina je prišlo več fantov. Pravijo, da so ga pili kar iz škafe. Med nje je prišel neki 40 let stari Jožef Batistič, znan pretepač iz Peči, ki je vr-

gel na nje stol. Nastal je mal pretep, ki pa je kmalu nehal, ko so treznejši ljudje posegli vmes. Ko so zvečer fantje zapuščali krčmo in šli proti domu, jih je na poti pri Grabcu čakal onj Batistič v družbi več dragoncev, ki so takoj pričeli prepir. Dragonci so potegnili sablje in začeli z njimi mahati. Mladenci so pobegnili, nakar se je pretep nadaljeval še pri rupenskem mostu, kjer je bil z nožem težko ranjen od pretepača Batističa mladenič Leopold Malič. Pa tudi Batistič je dobil s kamnom v prsi. Medtem pa je bilo že orožništvo obveščeno o pretepu ter prihitelo na lice mesta. Srečali so orožniki pet dragoncev, ki so se udeležili pretepa. Dva so aretirali in uklenjena gnali v Gorico. Eden dragoncev, ki je videl, da ga hočejo orožniki aretirati, je skočil čez zid v Vipavo, ki jo je prebredel. Ko je na oni strani hotel priti iz vode, so mu moči pošle in je utonil. Ker ni nihče tega videl, so ga slučajno dobili šele v ponedeljek zjutraj. Nesrečni dragonec je prišel v Gorico na štiritedenske orožne vaje. Doma je iz Slovenjega gradca na Štajerskem. Mož je poročen in ima otroke. Pač žalostni nasledki pijančevanja!

— Dunajski župan v Postojnski jami. Na velikonočni ponedeljek se je pripeljal v avtomobilu iz Opatije župan dr. Neumayer v Postojno, kjer si je ogledal Postojnsko jamo. Spremljal ga je profesor Hess s soprogo. Popoldne so se odpeljali proti Dunaju.

— Umrli je na veliki petek v grški bolnišnici vpokojeni nadučitelj na Prihovi Lovro Serajnik. Bil je zaveden koroški Slovenec. R. I. P.!

— Nova Zajčeva opera. Starosta hrvaških skladateljev Zajc je uglasbil novo enodejansko opero »Oče naš«.

— Počitnice na srednjih šolah in dekliških licejih ter učiteljskih bodo trajale zopet od 16. julija do 15. septembra.

— Mrtvega so našli dne 18. aprila zjutraj v Idriji »pod Goliciami« v nekem jarku 37 let starega vpokojenega rudarja Franca Kobal. Kako se je ponesrečil, ni še znano.

— Samoumor radi ljubezni. Blizu pomola Sv. Tereze v Trstu so našli večeraj v morju truplo moža, v katerem so spoznali 28letnega Karla Germek iz Rodika, delavca pri državni železnici, stanujočega v ulici Lucio Papiriano šte. 6. Truplo so prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Justu. Germekovi prijatelji trdijo, da si je Germek vzel življenje, ker dekle, s katero se je seznanil, ni hotelo več vedeti o njem.

Štajerske novice.

§ Kandidature štajerčijancev. V Mariboru se je vršila dne 17. aprila, t. j. na Velikonočni ponedeljek zaupna konferenca štajerčeve stranke. Po Linhartovem utemeljevanju so se postavili sledeči kandidati: Za okraj Maribor—Ljutomer znani Francelj Girstmayr, za Maribor—Slov. Bistrica—Konjice večni kandidat črešnjevski kretnar Kresnigg, za Ptuj pek in bivši župan Ornig. Kresnigg se je hudo branil sprejeti kandidatu. Za propasti so ti trije res dobri.

§ Narodna ali liberalna stranka je zborovala v ponedeljek v Žalcu in je postavila zopet Robleka za kandidata. Po dolgem moledovanju je Roblek vendarle sprejel ponujano mu kandidatu. Za druge okraje si niti ne upajo liberalci postaviti kandidatov. Štajerčijancem se cedé sline samo po treh okrajih: mariborsko - ljutomerskem, ptujsko - ormoškem in mariborsko-konjiškem. Da so Ornig, Kresnigg in slavnoznani Girstmayr samo števniki kandidati renegatov, to je dovolj znano. Vendar vkljub naši moči, disciplini in agilnosti naših pristašev ne smemo rok križem držati. Vporabimo našo moč, na delo, število glasov za naše kandidate se naj podvoji!

§ Spodnještajerska nemškutarija v državnozborskem volilnem boju. Znani Korleč Linhart, nekdanji jugoslovanski soc. demokrat, ki je po shodih celo zahteval takrat slov. vseučilišče, a streljal pri soc. demokratih take kozle, da so ga morali spoditi, dasi je bil njih voditelj, vodi zdaj spodnještajersko nemškutarijo. Ker so zdaj državnozborske volitve, je rdeče-nemškutarski Linhart sklical 17. t. m. v Ptuj shod, na katerem je postavljaval nemškutarske kandidate proti Slovenski Ljudski Stranki. Sklenili so po dolgem posvetovanju, da kandidirajo v 24. volilnem okraju (Maribor, severni breg Drave,

Ljutomer, St. Lenart, Zgornja Radgona), posestnika Franc Girstmayrja, v 25 vol. okraju (Maribor, južni breg Drave, Slovenska Bistrica, Konjice), Ludovika Kresnika, ki se je grozno branil kandidirati, a se končno le udal, v 26. volilnem okraju (Ptuj in Ormož) so pa kandidirali znanega Orniga iz Ptuja, ki sam ni prišel na Linhartov shod, ker se mu je zdel preneumen, a kljub temu sodijo, da bo Ornig sprejel kandidatu, da se bo znebil sitnih nemškutarskih muh, ki mu ne bodo dali prej miru.

§ Maribor. Gostilničar Spatzek je kupil od g. Ohema gostilno »pri grozdu« v Mariboru v Tegethofovi ulici za 150.000 K. Gostilna »pri grozdu« je dobro znana, kmetje iz Slovenskih goric navadno tam izpregajo. Škoda, da ni ta gostilna prešla v slovenske roke.

Ljubljanske novice.

Ij Ljubljanski državnozborski mandat so ljubljanski liberalci, kakor se po Ljubljani govori, ponujali dvorne-mu svetniku dr. M. Ploju, možu, ki je dovolj znan izza padca župana Hribarja in o katerega značaju so se celo liberalci izražali na poseben način. Ali je res že med ljubljanskimi liberalci taka revščina, da morajo iti tako daleč po kandidata. Za blamažo ljubljanskega liberalizma je hofrat Ploj kot nalašč.

Ij V dramatično šolo »Ljudskega odra« Dramatična šola »Ljudskega odra« se bo otvorila v petek, 21. aprila, ob pol 8. uri zvečer v gorenji dvorani »Ljudskega doma« (staro strelišče). Šola bo teoretična in praktična in si je odbor pridobil zanjo pomoč priznanih strokovnjakov. Poučevali se bodo vsi predmeti, ki se tičejo dramatične umetnosti. Ure se bodo določile na sestanku 21. aprila ob osmih zvečer. — Vsak, ki se zanima, naj se otvoritve šole gotovo udeleži in pripelje naj seboj znanje in znanke, ki se za »Ljudski oder« res zanimajo. Poagitirajte med prijatelji dramatike!

Ij Kršč. ženska zveza ima v četrtek t. j. 20. t. m. ob 4. uri pop. v Rokodelskem domu redno predavanje. Predava preč. g. dr. Jerše.

Ij Ljubljanski Orel vabi svoje člane, da se zanesljivo udeleže važnega sestanka, ki bo v četrtek, to je 20. t. m., zvečer točno ob 1/2 9. uri v telovadnici »Ljudskega Doma«.

Ij Seja predsedstva Zveze Orlov se vrši jutri v četrtek 20. aprila točno ob pol 8. uri zvečer.

Ij Zbor »Ljubljane« ima danes ob 1/2 8. zvečer v veliki dvorani »Uniona« važno vajo, na katero še enkrat opominjam vse člane. — Zborovodja.

Ij Umrli so v Ljubljani: Viljem Göthe sin tovarniškega delavca, sedem mesecev. — Pavlina Barbič, zasebnica, 35 let. — Marija Vidmar, posestnikova hči, 9 mesecev. — Jera Kolesa, nadpremikačeva žena, 54 let. — Ivan Janko, prisilne delavnice paznik v p., 42 let. — Anton Petercel, dijak, 26 let. — Frančiška Pavčič, nadspredovnikova žena, 43 let. — Marija Zorman, mizarjeva hči, 17 let. — Josip Karneval, delavec, 44 let. — Juri Jež, kočar, 37 let. — Julija Jager, posestnikova hči, 3 dni. — Fran Zorko, železniški delavec, 25 let. — Marko Špilek, delavec, 28. let. — Stanko Kek, sin policijskega stražnika, 3 leta.

Ij Slavno uredništvo »Slovenca« v Ljubljani. Sklicuje se na tiskovni zakon prosim, da priobčite v »Slovenca« glede na njegovo notico »Kdo podpira Jutro?«, ki je stala med »Ljubljanskimi novicami« v št. 85, dne 13. aprila t. l., sledeči popravek: Ni res, da je upravni svet »Učiteljske tiskarne« kdaj izjavil, da fondi »Konvikta« in »Vdovskega učiteljskega društva« v »Učiteljski tiskarni« obrestuje po 5 odstotkov, torej bolje nego v kaki drugi hranilnici. — Za upravni svet »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani, dne 14. apr. 1911. — L. Jelenc, predsednik. — Koliko je ta najnovejši produkt gospoda Luke vreden, se razvidi iz današnjega poročila o občnem zboru »Vdovskega društva«, katerega naj vsak natančno prebere in bo videl, da se »Vdovsko društvo«, kojega denar je naložen v »Učiteljski tiskarni«, tako obrestuje, da izkazuje bilanca deficit in so mnogi učitelji na včerajšnjem občnem zboru izrekli odboru tega društva neza-

upanje! Denar učiteljskih vdov in sirot je izgubljen, požrlo ga je »Jutro« in Luka Jelenc naj popravlja, kolikor hoče. Popravki Luka Jelenca niso vredni ene fige.

Ij Zastrupil se je danes popoldne v kazini bivši tamošnji kuhar Franc Perše.

Ij Meščansko obljubo je napravilo danes pri vladnem svetniku Laschanu onih pet članov »Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega društva«, katere je imenoval občinski svet meseca julija l. l. meščanom. Odlikovanci gg. Stricelj, Turk, Dintar, Leutgeb in Barle, bili so po obljubi pri bivšem županu g. Ivanu Hribarju, da mu izreko zahvalo za njegovo naklonjenost. G. ravnatelj Hribar se je v toplih besedah poslavljajal od gasilcev, želeč, da bi gasilno društvo tudi pod novim županom delovalo tako marljivo in vestno, kakor je delovalo pod njegovim županovanjem.

Ij Zaradi prepovedanega povratka je bil včeraj na Resljevi cesti aretovan nevarni tat, 18letni Jožef Kopač iz Medvoda in izročen sodišču.

Ij Tatvine. Na Veliko soboto je bil nekemu tukajšnjemu natakarku ukraden bankovec za 50 K, vajencu pa bankovec za 20 K. Policija je aretovala kot osumljenca domačega hlapca in ga izročila sodišču.

Telefonska in brzojavna poročila.

POPOLEN SPORAZUM MED AVSTRIJSKO IN OGRSKO VLADO.

Dunaj, 19. aprila. Grof Khuen in baron Bienenrth sta se danes pogajala glede vojaških predlog in končno dosegla v vsakem oziru popolen sporazum tudi v vprašanju razpr. jezika v vojaškookaznem procesu. Grof Khuen je danes popoldne o tem cesarju referiral.

KRALJ PETER.

Berolin, 19. aprila. Med dvoroma v Berlinu in Belgradu se že vrše pogajanja glede obiska kralja Petra v Berlinu.

POVZDIGA INDUSTRIJE.

Pizen, 19. aprila. Škodova tovarna bo vsled velikih naročil za dreadnoughte pomnožila delavstvo od 6000 na 12.000. Za to leto so nameravane investicije v skupnem znesku 2inpol milijona kron.

RUSKE ZADEVE.

Peterburg, 19. aprila. Senator Neidhardt, ki preiskuje državno upravo, je zahteval od različnih bank izkaze glede denarja, ki ga je vanje vložilo 80 članov državne uprave, o katerih se sumi, da so te vsote poneverili državi.

Mnenje g. prof. dr. Ettore Marchiafava,

profesorja kr. vseučilišča, ravnatelja zavoda za patologično anatomijo, konzulenta Njeg. Svetosti papeža Pija X.

Rim.

Gospod J. Serravallo,

Trst.

Dal sem Vaše Serravallovo Kina vino z železom, ki ste mi ga blagohotno poslali, konvalescentom po nalezljivih boleznih, posebno pa dolgo trajajoči influenci in malokrvnim mladenkam. Čast mi je Vam naznani, da mi je bilo Vaše vino posebno všeč in uspešno.

Rim, 10. avgusta 1609.

E. Marchiafava.

Gospodinje zaupajo

svoje dragoceno perilo najboljsemu in najpopolnejšemu prašku iz mila, pralnemu ekstraktu

„Ženska hvala“.

Popolno nadomestilo za beljenje perila!

Pralni prašek je zaupljiv predmet; da obvarujete Vaše drago perilo pred škodo, čuvajte se pred manjvrednimi ponaredbami.

H. SUTTNER

Ljubljana Mestni trg

urur prva največja domača

exportna tvrdka ur zlatnine

in srebrnine

Tovarniška varstvena znamka

„IKO“

Lasina tovarna ur v Švici

